

แนวการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้การสอน ระดับก่อนประถมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

แนวการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์และภาคศึกษานิเทศน์

๒๖๖ ราชภัฏวชิรเวศน์และภาคศึกษานิเทศน์

ชื่อหนังสือ แนวการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๔๘,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้จัดพิมพ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974 - 268 - 1414

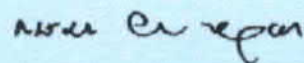
คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการจัดการศึกษาแก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษาทุกกลุ่ม ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ โดยจัดให้ครอบคลุมพื้นที่ เพื่อให้โอกาสแก่เด็กทั้งในเมืองและชนบทอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ เป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลที่ว่า จะเร่งขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาในทุกรูปแบบให้ทั่วถึง โดยเน้นการพัฒนาความพร้อมทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีการจัดกันหลายหน่วยงาน และหลายรูปแบบตามความพร้อมที่มีอยู่ กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่า ควรมีแนวดำเนินงานที่เป็นกลาง จึงได้มอบหมายให้กรมวิชาการพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์ สื่อการเรียนการสอน และแนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์แก่เด็กในวัยนี้ได้พัฒนาไปในทางที่ถูกต้อง กรมวิชาการได้ดำเนินการยกร่างแนวการจัดประสบการณ์ และแนวทางการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน แล้วเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นได้นำไปทดลองใช้ในโรงเรียนและศูนย์ต่างๆ ที่จัดการศึกษาระดับนี้ แล้วรวบรวมข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงจนเป็นเอกสารที่สมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริงได้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๙ เป็นต้นไป

แนวทางการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษานี้ สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ รวมทั้งครูผู้สอนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย ที่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ทำให้แนวทางการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนฉบับนี้มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้บรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ กรมวิชาการจึงขอขอบคุณผู้ที่ร่วมดำเนินการดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความร่วมมืออนุญาตนุเคราะห์เข้าร่วมประชุมสัมมนา

กรมวิชาการหวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา แก่ครูและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี และสามารถนำไปจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นได้ต่อไป

(นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมวิชาการ

๖ มีนาคม ๒๕๓๙

สารบัญ

คำชี้แจง

กิจกรรมหลัก

หน้า

ก

๑. กิจกรรมเสรี	๑
มุมบล็อก	๑
มุมหนังสือ	๓
มุมนิทานภาพสมมุติ	๔
มุมบ้าน	๕
มุมหมอ	๖
มุมร้านค้า	๗
มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา	๘
มุมเล่นน้ำหรือมุมเล่นทราย	๑๐
๒. กิจกรรมสร้างสรรค์	๑๕
การวาดภาพระบายสี	๑๕
การเล่นกับสี	๑๗
การเป่าสี	๑๗
การพับสี	๑๘
การหยดสี	๑๙
การเลเลงสี	๒๐
การพิมพ์ภาพ	๒๑
การพับ ฉีก ตัด ปะ	๒๓
การปั้น	๒๕
การประดิษฐ์เศษวัสดุ	๒๖
๓. กิจกรรมเสริมประสบการณ์	๓๑
การสนทนา อภิปรายซักถาม	๓๒
การสาธิต การทดลอง	๓๓
การเล่านิทาน	๓๔
การเล่นบทบาทสมมุติ	๓๕
การร้องเพลง การเล่นเกม การท่องคำคล้องจอง	๓๖

	หน้า
การศึกษานอกสถานที่.....	๓๘
๔. กิจกรรมกลางแจ้ง.....	๔๓
๕. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ.....	๔๗
๖. เกมการศึกษา.....	๕๑
เกมจับคู่.....	๕๑
เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่.....	๕๒
เกมการเรียงลำดับ.....	๕๓
เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ.....	๕๔
เกมหาความสัมพันธ์.....	๕๕

ภาคผนวก

ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอน

วันสำคัญ.....	๖๑
กลองหาความสัมพันธ์.....	๖๓
การเจริญเติบโตของพืช.....	๖๕
ครอบครัวแสนสุข.....	๗๑
เกมเขาวงกต.....	๗๓
โลกมหัศจรรย์.....	๗๕
จี๋เอ๋.....	๗๗
เกมหรรษาพาเพลิน.....	๗๙
ฤดูต่างๆ ในประเทศไทย.....	๘๑
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	๘๓
ดูไปรษณีย์ที่รัก.....	๘๕
ไม้แขวนเสื้อกล.....	๘๗
กลองเอนกประสงค์.....	๘๙
กลองมหัศจรรย์.....	๙๑
เกมหาคู่ให้เพื่อน.....	๙๓
กลองเหมือนฝัน.....	๙๕
แยกให้ออก บอกให้ได้.....	๙๗

	หน้า
แต่งหน้าให้ฉันหน่อย.....	๙๙
สัมผัสทั้ง ๕	๑๐๑
บ้านเรา	๑๐๓

คำชี้แจง

แนวการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษาเล่มนี้ ได้รวบรวมวิธีการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สำคัญของเอกสารเล่มนี้ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม คือ กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ และเกมการศึกษา พร้อมทั้งสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ประกอบในแต่ละกิจกรรมดังกล่าว

กิจกรรมทั้ง ๖ กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา ควรจัดให้เด็กเป็นประจำทุกวัน แต่ละกิจกรรมที่นำมากล่าวเป็นเพียงข้อเสนอแนะเฉพาะที่สำคัญเท่านั้น เพื่อให้ครูได้เห็นแนวการจัดกิจกรรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมของแต่ละห้องเรียน ส่วนการผลิตหรือจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรมนั้น ได้เสนอแนวทางประกอบไว้ในแต่ละกิจกรรมด้วย ซึ่งครูผู้สอนนำไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ครูอาจศึกษาเพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนดัดแปลงได้ด้วยตนเอง โดยยึดหลักการจัดกิจกรรม ตามแนวการจัดประสบการณ์ ระดับก่อนประถมศึกษา

อนึ่ง ตอนท้ายของหนังสือเล่มนี้ได้เสนอตัวอย่างสื่อการเรียนการสอนไว้ที่ภาคผนวก เพื่อให้ครูผู้สอนพิจารณาดัดแปลงตามความเหมาะสมของสภาพชุมชนด้วยแล้ว

กิจกรรมหลัก

๑. กิจกรรมเสรี

๑. กิจกรรมเสรี

กิจกรรมเสรีเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่น มุมประสบการณ์ หรือ ศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ ที่จัดไว้ในห้องเรียน เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เกิดความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมดนตรี มุมวิทยาศาสตร์ มุมหมอ มุมร้านค้า มุมเล่นน้ำหรือมุมเล่นทราย ฯลฯ

การจัดมุมเล่น มุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ ครูสามารถจัดได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับขนาดสภาพของห้องเรียนและเนื้อหาตามแผนการจัดประสบการณ์ เช่น อาจจะเพิ่มหรือปรับเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ในมุมเล่น เพื่อสร้างบรรยากาศ แรงจูงใจ หรืออาจจะขยาย ลด ขนาดของพื้นที่แต่ละมุมเล่นได้ตามความเหมาะสม

ตัวอย่างมุมเล่น มุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้

มุมบล็อก

มุมบล็อกเป็นมุมเล่นที่จัดในห้องเรียน ประกอบไปด้วยแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่างๆ กัน เช่น สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม ครึ่งวงกลม ฯลฯ เด็กสามารถนำมาเล่น ต่อ ประกอบเป็นสื่อต่างๆ ตามจินตนาการ

จุดประสงค์

ส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

วัสดุอุปกรณ์

๑. แท่งไม้ขนาดและรูปทรงต่างๆ ประมาณ ๖๐ ชิ้นขึ้นไป
๒. ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
๓. ที่จึดเก็บแท่งไม้

วิธีเล่น

๑. เลือกแท่งไม้มาเล่นต่อกันอย่างอิสระตามจินตนาการ
๒. นำของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน ฯลฯ มาเล่นประกอบกับสิ่งที่เด็กสร้างขึ้นได้
๓. เมื่อเล่นแล้ว ให้เก็บของเข้าที่ทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

๑. มุมบล็อกควรอยู่ห่างจากมุมหนังสือ ซึ่งเป็นมุมที่ต้องการความสงบและไม่ควรอยู่ใกล้ทางเดิน
๒. บล็อกไม้ที่จัดทำขึ้นใช้เอง ควรใช้สีธรรมชาติ ขัดพื้นผิวให้เรียบและลบสัน เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายกับเด็ก
๓. ในกรณีที่ไม่มีแท่งไม้ อาจใช้วัสดุอื่นทดแทน เช่น กล่องกระดาษ ฟองน้ำ ยาง ฯลฯ

มุมหนังสือ

มุมหนังสือเป็นมุมที่จัดในห้องเรียน มีหนังสือที่เหมาะสมกับเด็ก เช่น หนังสือภาพ หนังสือนิทานประเภทต่างๆ ฯลฯ เพื่อดึงใจให้เด็กอยากจับต้องเปิดดูหนังสือ เป็นการปูพื้นฐานนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก

จุดประสงค์

๑. ส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน
๒. ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและช่วยให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ
๓. เรียนรู้การหยิบจับ การเปิดหนังสือ และการดูแลรักษาหนังสือ

วัสดุอุปกรณ์

๑. หนังสือภาพ หนังสือนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆ
๒. ชั้นหรือที่วางหนังสือ
๓. อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เลื่อ พรม หมอน

ฯลฯ

วิธีใช้

๑. ให้เด็กเลือกหนังสือตามความสนใจ
๒. ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่นขณะใช้มุมหนังสือ
๓. เมื่ออ่านหนังสือเสร็จแล้ว ให้เก็บเข้าที่

ข้อเสนอแนะ

๑. มุมหนังสือควรจัดไว้ห่างจากมุมอื่นๆ ที่ใช้เสียง เช่น มุมบล็อก มุมบ้าน ฯลฯ
๒. มุมหนังสือควรจัดให้มีบรรยากาศจูงใจให้เด็กเข้าไปใช้

มุมบทบาทสมมติ

มุมบทบาทสมมติเป็นมุมเล่นที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสแสดงบทบาทสมมติเลียนแบบบุคคลต่างๆ ตามจินตนาการของตน เช่น เป็นพ่อแม่ในมุมบ้าน เป็นหมอในมุมหมอ เป็นพ่อค้าแม่ค้าในมุมร้านค้า ฯลฯ มุมบทบาทสมมตินี้จึงสามารถปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มให้เป็นมุมต่างๆ ได้ตามความสนใจ ความต้องการของเด็ก และเนื้อหาตามแผนการจัดประสบการณ์ การเล่นบทบาทสมมติของเด็กอาจเกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติในมุมเล่นต่างๆ เช่น มุมบ้าน มุมร้านค้า มุมหมอ โดยเด็กแสดงบทบาทสมมติต่างๆ ด้วยตนเอง ครูไม่จำเป็นต้องไปกำหนดบทบาทให้เด็กเล่น

มุมบ้าน

เป็นมุมเล่นที่จัดให้มีสภาพคล้ายบ้าน ประกอบด้วยเครื่องใช้ภายในบ้าน อาจเป็นของจริงหรือของจำลอง เพื่อให้เด็กเกิดความอบอุ่นและได้เลียนแบบชีวิตในครอบครัว

จุดประสงค์

๑. ให้เด็กเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของบุคคลต่างๆ ในบ้าน
๒. เด็กสามารถเล่นเลียนแบบผู้ใหญ่ตามความต้องการของตน
๓. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการพูดสื่อความหมาย

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องใช้ภายในบ้าน อาจเป็นของจริงหรือของจำลองก็ได้
๒. เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับของผู้ใหญ่ที่ใช้แล้ว

วิธีเล่น

๑. ให้เด็กเล่นอิสระในมุมบ้านตามความคิดและจินตนาการของเด็ก
๒. เมื่อเล่นแล้ว ให้เก็บของเข้าที่ทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

๑. ของที่นำมาให้เด็กเล่นต้องไม่เป็นอันตราย
๒. วัสดุอุปกรณ์ที่จัดให้เด็กเล่นควรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

มุมหมอ

มุมหมอเป็นมุมเล่นที่จัดให้มีเครื่องเล่นจำลอง เลียนแบบเครื่องมือหมอ ให้เด็กได้เล่นบทบาทสมมุติเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหมอและผู้ป่วย

จุดประสงค์

๑. ให้เด็กเล่นเลียนแบบบทบาทของหมอและผู้ป่วย
๒. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
๓. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการพูดสื่อความหมาย

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องเล่นจำลองเลียนแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น กระบอกฉีดยาพลาสติก ขวดน้ำเกลือพลาสติก หูฟัง ถ้วยยา ขวดยา ที่นอนผู้ป่วย เลือดปลอม หมอ ฯลฯ

๒. อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

วิธีเล่น

๑. เด็กเล่นเลียนแบบและเลือกเล่นสิ่งของต่างๆ ภายในมุมหมอบได้ตามที่สนใจ
๒. เมื่อเล่นแล้ว ให้เก็บของเข้าที่ทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

ถ้าเรานำของจริงที่ใช้แล้วมาให้เด็กเล่น ควรทำความสะอาดด้วยการล้างและต้ม เพื่อฆ่าเชื้อโรค และไม่ควรนำสิ่งที่เป็นอันตรายต่อเด็กมาให้เล่น เช่น เข็มฉีดยา กรรไกรปลายแหลม ฯลฯ

มุมร้านค้า

มุมร้านค้าเป็นมุมเล่นมุมหนึ่งที่จำลองร้านค้าให้เด็กได้เล่นซื้อขายสิ่งของต่างๆ

จุดประสงค์

๑. ให้เด็กเล่นเลียนแบบการซื้อขายและการขายของ
๒. ให้เด็กเรียนรู้คณิตศาสตร์ง่ายๆ ในชีวิตจริง
๓. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการพูดสื่อความหมาย

วัสดุอุปกรณ์

๑. กล่อง ขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ไม่ใช่แล้ว
๒. อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ชนบัตร ฯลฯ

วิธีเล่น

๑. เด็กเล่นเลียนแบบเป็นผู้ซื้อ ผู้ขาย
๒. เมื่อเล่นแล้ว ให้เก็บของเข้าที่ทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

ครูและเด็กอาจร่วมกันตกแต่ง ตั้งชื่อร้านค้า กำหนดราคา ติดป้ายสินค้า และหาผลิตภัณฑ์มาเพิ่มเติมตามความต้องการและสนใจ

มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา

มุมวิทยาศาสตร์เป็นมุมประสบการณ์ที่ครูจัดรวบรวมสิ่งของต่าง ๆ ทั้งที่มีในธรรมชาติ หรือสิ่งที่ครูจัดเตรียมไว้มาให้เด็กสำรวจ สังเกต ทดลอง จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จุดประสงค์

๑. ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสำรวจ สังเกต ลองผิด ลองถูก
๒. ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีเหตุมีผล

วัสดุอุปกรณ์

๑. วัสดุในธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ ดิน หิน แร่
๒. เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก ตาชั่ง กระจกเงา เลนส์นูน เลนส์เว้า ฯลฯ

วิธีเล่น

๑. ให้เด็กสำรวจ สังเกต ทดลอง และเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ตามความสนใจ
๒. เมื่อเล่นแล้ว ให้เก็บของเข้าที่ทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรจัดวางวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ไว้ในที่ที่เด็กสามารถหยิบได้สะดวก
๒. ควรดูแลรักษาสิ่งของต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี
๓. ไม่ควรนำวัสดุสิ่งของที่เป็นอันตรายมาให้เด็กทดลองเล่นด้วยตนเอง

มุมเล่นน้ำหรือมุมเล่นทราย

มุมเล่นน้ำหรือมุมเล่นทราย เป็นมุมเล่นมุมหนึ่งที่เด็กวัย ๓-๖ ปี ชอบเล่น มุมนี้ช่วยให้เด็กมีโอกาพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างดียิ่ง จึงควรจัดให้มีไว้ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน

จุดประสงค์

๑. พัฒนาการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๒. ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
๓. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และผ่อนคลายความตึงเครียด

วัสดุอุปกรณ์

๑. กระบะทราย ภาชนะใส่น้ำ
๒. อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น สายยาง ขวดขนาดต่างๆ ถ้วยตวง กรวย-กรอกน้ำ ดูกตาหรือหุ่น ฯลฯ

๓. เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก

วิธีเล่น

๑. ให้เด็กเล่นน้ำหรือทราย โดยใช้อุปกรณ์การเล่นที่จัดไว้อย่างอิสระ
๒. ทำความสะอาดอุปกรณ์การเล่นก่อนเก็บ แล้วเก็บเข้าที่

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรให้เด็กสวมผ้ากันเปื้อนพลาสติกก่อนเล่นน้ำทุกครั้ง
๒. ครูอาจจะใส่สีสผสมอาหารหรือเกล็ดสบูลงไปในน้ำ
๓. ต้องล้างมือให้สะอาดทุกครั้งหลังการเล่น

๒. กิจกรรมสร้างสรรค์

๒. กิจกรรมสร้างสรรค์

๒. กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ศิลปะหรือวิธีการต่างๆ เป็นเครื่องมือ เช่น การวาดภาพ ระบายสี พิมพ์ภาพ ปั้น ฉัก ตัดปะ การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ ฯลฯ การทำกิจกรรมเหล่านี้ จะเน้นที่กระบวนการทำงานมากกว่าผลงาน ครูควรจัดกิจกรรมดังกล่าวทุกวัน และเลือกจัดตามความเหมาะสม

จุดประสงค์

๑. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
๒. แสดงออกถึงความชื่นชมในผลงานของตนเองและผู้อื่น
๓. พัฒนาการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๔. มีความสุขในขณะที่เล่นหรือทำงาน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์

ตัวอย่างกิจกรรมสร้างสรรค์

การวาดภาพระบายสี

การวาดภาพด้วยสีเทียน

การวาดภาพด้วยสีน้ำ

การวาดภาพระบายสีเป็นการให้ได้วาดภาพตามความรู้สึกนึกคิดของเด็กเอง
ระยะแรกอาจเป็นขีดเขียนยุ่งเหยิง จากนั้นก็พัฒนามาสู่เส้นที่มีความต่อเนื่องและมีความหมาย
สำหรับเด็ก จนสามารถเล่าเป็นเรื่องราวได้

วัสดุอุปกรณ์

๑. สีน้ำ สีเทียน สีชอล์ก ดินสอสี
๒. พู่กัน
๓. กระดาษ
๔. ผ้ากันเปื้อน หรือเสื้อคลุม ผ้าเช็ดมือ

กิจกรรม

๑. ครูจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนเล่น
๒. ให้เด็กเลือกวาดภาพระบายสีอย่างอิสระเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย
๓. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เข้าที่เมื่อเสร็จกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

๑. สีที่ใช้ต้องเป็นสีที่ไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก
๒. สีเทียนและพู่กันควรมีขนาดใหญ่พอเหมาะกับมือเด็ก
๓. ครูควรให้เด็กวาดอย่างอิสระ ไม่ควรกำหนดให้วาดตามแบบ
๔. ครูควรให้ความสำคัญกับกระบวนการทำงานมากกว่าความสวยงามของภาพ
๕. ครูควรนำผลงานของเด็กออกแสดงเพื่อให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ

เกเอง
หมาย

การเล่นกับสี

การเล่นกับสีเป็นการจัดกิจกรรมที่让孩子ได้มีโอกาสเล่นกับสีในลักษณะต่างๆ เช่น
แปสี พับสี หยอดสี ละเลงสี ฯลฯ

การแปสี

พ

วัสดุอุปกรณ์

๑. สีน้ำ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีจากธรรมชาติ สีผสมอาหาร
๒. กระดาษ
๓. หลอดกาแฟ

กิจกรรม

๑. หยดสีบนกระดาษ
๒. ใช้หลอดกาแฟแปสีให้กระจายออกผสมผสานกัน

การพับสี

วัสดุอุปกรณ์

๑. สีน้ำ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีจากธรรมชาติ สีผสมอาหาร
๒. กระดาษ
๓. ขั้ว

กิจกรรม

๑. นำกระดาษมาพับครึ่ง
๒. กางกระดาษออก หยดสีตรงรอยพับหลายๆ สี
๓. พับกระดาษตามรอยพับเดิม
๔. ใช้นิ้วมือกรีดบริเวณรอยพับด้านนอก
๕. กางกระดาษออกจะปรากฏรูปที่มีสีเส้นต่างๆ กัน

การหยดสี

วัสดุอุปกรณ์

๑. สีน้ำ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีจากธรรมชาติ สีส้มอาหาร
๒. กระดาษ
๓. หลอดกาแฟ หลอดหยด พู่กัน

กิจกรรม

๑. หยดสีหลายๆ หยดลงบนกระดาษ อาจใช้กระดาษแข็งหรือชิ้นก็ได้
๒. หยดสีให้มีระยะห่างสูงต่ำจากกระดาษแตกต่างกันบ้าง จะหยดทับหรือติดกันก็ได้

การละเล่นสี

ศิลปะสำหรับเด็ก

วัสดุอุปกรณ์

๑. สีน้ำ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีจากธรรมชาติ สีผสมอาหาร
๒. แป้งเปียก
๓. โต๊ะที่มีผิวเรียบเป็นมันสามารถทำความสะอาดได้ง่าย หรือถาดละเล่นสี
๔. กระดาษ

กิจกรรม

๑. ครูผสมสีลงในแป้งเปียก หรือหยดสีลงบนแป้งเปียกที่ไม่ขึ้นหรือไม่เหลวจนเกินไป
๒. ใช้มือละเล่นสีบนโต๊ะ หรือในถาดตามความคิดสร้างสรรค์
๓. อาจใช้กระดาษมาปิดทับ แล้วยกกระดาษขึ้นเพื่อพิมพ์ภาพที่ทำไว้
๔. ครูให้เด็กล้างมือเมื่อเสร็จกิจกรรม

ข้อเสนอแนะการเล่นกับสี

๑. ความเข้มข้นของสีที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมจะแตกต่างกัน เช่น หยอดสี เป่าสี จะใสกว่าการพับสี
๒. ก่อนทำกิจกรรมครูควรแนะนำการใช้วัสดุอุปกรณ์ทุกครั้ง
๓. ครูต้องฝึกให้เด็กทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้และเก็บเข้าที่
๔. ครูควรนำผลงานของเด็กมาแสดงอย่างทั่วถึง

การพิมพ์ภาพ

การพิมพ์ภาพเป็นการสร้างภาพหรือลวดลายที่เกิดจากการนำวัสดุหลายๆ ประเภท เช่น ไข่ไม้ กิ่งไม้ เชือก ก้านกล้วย ฯลฯ มาใช้เป็นแม่พิมพ์กดทับลงบนสีแล้วนำไปพิมพ์บนกระดาษหรือผ้า

วัสดุอุปกรณ์

๑. สีน้ำ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีผสมธรรมชาติ สีผสมอาหาร
๒. ภาชนะสำหรับแม่พิมพ์กดสี พู่กัน
๓. แม่พิมพ์ต่างๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ กิ่งไม้ ฯลฯ แม่พิมพ์ยาง เช่น ภาพสัตว์ สิ่งของ คน ต้นไม้ ผลไม้ ฯลฯ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น เช่น เชือก เส้นด้าย ฯลฯ

กิจกรรม

๑. นำแม่พิมพ์มากด ทา หรือชุบสี แล้วนำมากดหรือวางลงบนวัสดุที่ต้องการ เช่น กระดาษ ผ้า ฯลฯ
๒. ยกแม่พิมพ์ออกจะได้ภาพตามแม่พิมพ์นั้นๆ
๓. อาจใช้แม่พิมพ์หลายๆ แบบพิมพ์ภาพเป็นรูปต่างๆ
๔. ทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้และเก็บเข้าที่เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

การพิมพ์ภาพอาจทำได้โดยนำกระดาษวางบนวัสดุผิวขรุขระ แล้วฝนด้วยดินสอหรือสี สีที่ใช้ควรเป็นดินสอดำ สีเทียน ดินสอสี

การพับ ฉีก ตัด ปะ

การฉีก

การพับ การฉีก การตัด การปะ เป็นการนำกระดาษมาพับ ฉีก ตัด ปะ เป็นรูปต่างๆ

วัสดุอุปกรณ์

๑. กระดาษหรือวัสดุอื่นๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะได้
๒. กรรไกรปลายมน
๓. กาวน้ำ หรือแปรงเปียก
๔. ผ้าเช็ดมือ

กิจกรรม

๑. ให้เด็กพับฉีก ตัดกระดาษหรือวัสดุอื่นเป็นรูปต่างๆ ตามความต้องการ ครูอาจให้แนวทางขั้นต้นก่อนที่เด็กจะพับเองอย่างอิสระ
๒. ปะกระดาษที่พับ ฉีก ตัดแล้วลงบนกระดาษหรือวัสดุอื่นตามความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
๓. เก็บเศษกระดาษที่ไม่ใช้แล้ว และทำความสะอาดเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ

ข้อเสนอแนะ

๑. ระมัดระวังอันตรายที่เกิดจากการใช้กรรไกร ถึงแม้จะใช้กรรไกรปลายมนก็ตาม
๒. ก่อนทำกิจกรรมครูควรชี้แจงให้เด็กเข้าใจว่ากระดาษที่นำมาใช้ฉีกหรือตัด ควรเป็นกระดาษที่ไม่ใช่แล้วหรือเศษกระดาษ

การปั้น

การปั้นเป็นการนำดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งโด ฯลฯ มาปั้นเป็นรูปต่างๆ ตามความต้องการของเด็กอย่างอิสระ

วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือประกอบการปั้น

๑. ดินเหนียว ดินน้ำมัน กระดาษ แป้งโด
๒. เครื่องมือประกอบการปั้น เช่น ไม้נדวดแบ่ง พิมพ์รูปต่างๆ
๓. ผ้าเช็ดมือ
๔. แผ่นรองปั้น

กิจกรรม

๑. ใช้ดินน้ำมัน ดินเหนียว หรือแป้งโด ปั้นเป็นรูปต่างๆ บนแผ่นรองปั้น
๒. ครูอาจให้แนวทางขั้นตอนก่อนที่จะให้เด็กปั้นเองอย่างอิสระ
๓. อาจใช้เครื่องมือประกอบการปั้นและใช้วัสดุต่างๆ ตกแต่ง เช่น กิ่งไม้ เมล็ดพืช เปลือกหอย ฯลฯ
๔. ทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้และเก็บเข้าที่เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

๑. หากให้เด็กปั้นดินน้ำมัน ควรเลือกดินน้ำมันที่มีสีปลอดภัย ระวังอย่าให้เด็กนำเข้าปากและล้างมือหลังการเล่นทุกครั้ง

๒. ถ้าใช้แป้งโดแทนดินเหนียวหรือดินน้ำมัน การทำแป้งโดทำได้โดยใช้แป้งสาลี นวดกับน้ำที่ผสมสีผสมอาหาร และใส่เกลือเล็กน้อย นวดจนเข้ากันไม่ติดมือ และใส่น้ำมันพืช นวดต่อไปจนเข้ากันดี ถ้าต้องการเก็บไว้หลาย ๆ วัน ควรใส่ถุงพลาสติกเก็บไว้ในตู้เย็น แป้งนี้สามารถใช้ได้ประมาณ ๒ สัปดาห์ แต่ถ้ามีกลิ่นเหม็นควรทิ้งทันที

การประดิษฐ์เศษวัสดุ

การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นการนำเศษวัสดุต่างๆ มาประดิษฐ์เป็นภาพของเล่น เครื่องตกแต่ง เครื่องใช้

วัสดุอุปกรณ์

๑. เศษวัสดุต่างๆ เช่น กล่องกระดาษ แกนกระดาษ หลอดด้าย จุกขวด เศษไหม เศษผ้า เปลือกหอย ฯลฯ

๒. อุปกรณ์ประกอบการประดิษฐ์ เช่น สี กาว กรรไกร ลวด เชือก ฯลฯ
๓. ผ้าเช็ดมือ

กิจกรรม

๑. ให้เด็กเลือกเศษวัสดุมาสร้างสรรค์ ประดิษฐ์เป็นสิ่งต่างๆ ตามความต้องการ
๒. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เข้าที่เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม
๓. ให้เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงานที่ประดิษฐ์

ข้อเสนอแนะ

ต่อเด็ก

๑. เศษวัสดุที่ใช้ควรเป็นวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น วัสดุเหลือใช้และไม่เป็นอันตราย
๒. ครูและเด็กช่วยกันจัดแยกเศษวัสดุไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้ง่ายต่อการนำมาใช้
๓. ครูควรให้เด็กนำผลงานกลับบ้าน

๓.๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง โดยครูจะจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน และระดับความสามารถของนักเรียน

กิจกรรมเสริมประสบการณ์นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง โดยครูจะจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน และระดับความสามารถของนักเรียน

๓. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

ตัวอย่างกิจกรรมเสริมประสบการณ์

การสนทนา อภิปรายซักถาม

การสนทนา อภิปรายซักถาม เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในด้านการพูดและการฟัง รู้จักแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้ภาษาสื่อความหมาย จนเกิดความคิดความเข้าใจในเรื่องที่สนทนา

จุดประสงค์

๑. สนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับวัย
๒. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๓. มีมารยาทในการฟังและพูด

กิจกรรม

๑. ครูนำเรื่องที่อยู่ในความสนใจหรือใกล้ตัวเด็กมาสนทนาหรืออภิปรายร่วมกัน
๒. ให้เด็กแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในกลุ่ม
๓. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดและพยายามให้เด็กตั้งคำถามและตอบคำถามได้

อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายของเด็กและให้โอกาสเด็กคิด
๒. ครูอาจเชิญบุคคลที่ใกล้ตัวเด็ก เช่น พ่อแม่ ตำรวจ หมอ ฯลฯ มาสนทนากับเด็กให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จัดให้
๓. ครูควรมีอุปกรณ์ประกอบการสนทนา เช่น ของจริง ของจำลอง ภาพจากหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

๑. เตรียมอุปกรณ์การสาธิต ทดลองล่วงหน้า
๒. ครูลงมือทำให้แน่ใจก่อนสาธิตให้เด็กดู
๓. ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กหาคำตอบจากการทดลองด้วยตนเอง
๔. เปิดโอกาสให้เด็กทดลองอย่างทั่วถึงทั้งรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย

การเล่านิทาน

การเล่านิทานเป็นการเล่าเรื่องต่างๆ โดยการใช้หนังสือภาพ หนังสือนิทาน หุ่นต่างๆ หรือแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง

จุดประสงค์

๑. ให้อ่านและส่งเสริมประสบการณ์ทางภาษา
๒. ยืดช่วงความสนใจและสมาธิในการฟังของเด็ก
๓. ช่วยปลูกฝังคุณธรรมในตัวเด็ก
๔. ช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๕. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรม

๑. ครูเลือกนิทานที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และความต้องการของเด็ก
๒. เล่าให้เด็กฟังโดยอ่านจากหนังสือ หรือใช้อุปกรณ์ประกอบ
๓. ให้เด็กได้สนทนา อภิปราย และแสดงข้อคิดเห็นจากนิทาน

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรฝึกฝนการเล่านิทานด้วยวิธีต่างๆ
๒. ครูควรเล่านิทาน โดยอ่านจากหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน

การเล่นบทบาทสมมติ

การเล่นบทบาทสมมติในกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นการให้เด็กเล่นสมมติเป็นตัวละครต่างๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทานหรือเรื่องราวต่างๆ

จุดประสงค์

๑. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟัง การถ่ายทอดเรื่องราว
๒. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
๓. ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับเด็กอื่น
๔. ส่งเสริมมารยาทในการเป็นผู้ฟังและผู้ชมที่ดี

กิจกรรม

๑. ครูเล่านิทาน หรือเรื่องราวต่างๆ ให้เด็กฟัง
๒. ครูและเด็กร่วมกันกำหนดตัวละครเพื่อแสดงบทบาทสมมุติ
๓. ให้เด็กแสดงบทบาทสมมุติตามนิทานหรือเรื่องราวต่างๆ และครูช่วยเหลือเมื่อ

จำเป็นขณะเล่น

ข้อเสนอแนะ

๑. ให้โอกาสเด็กในการเลือกเรื่องและตัวละคร
๒. จัดหาเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย หรืออุปกรณ์ประกอบการเล่นบทบาทสมมุติ

การร้องเพลง การเล่นเกม การท่องคำคล้องจอง

การร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการจัดให้เด็กได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะ

จุดประสงค์

๑. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟัง การพูด
๒. ให้เด็กได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน
๓. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
๔. เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายส่วนต่างๆ
๕. เล่นและอยู่ร่วมกับเด็กอื่นได้

กิจกรรม

๑. ฟังและร้องเพลงหรือท่องคำคล้องจองไปพร้อมๆ กับครู
๒. เล่นเกมที่มีกติกาง่ายๆ หรือเกมการละเล่นพื้นเมืองที่เหมาะสมกับวัย เช่น แม่จุมอญซ่อนผ้า ฯลฯ ก่อนเล่นครูอธิบายกติกาและสาธิตให้เข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

๑. เพลงหรือคำคล้องจองที่นำมาให้เด็กร้องหรือท่องจำควรเลือกเนื้อเพลงง่ายๆ และสั้น
๒. ควรให้เด็กได้เคลื่อนไหวท่าทางประกอบการร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เปิดโอกาสให้เด็กแสดงท่าทางประกอบอย่างอิสระตามจินตนาการ
๓. ใช้การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ช่วยในการดำเนินหรือเปลี่ยนกิจกรรม

การศึกษานอกสถานที่

การศึกษานอกสถานที่หรือการจัดทัศนศึกษาเป็นการพาเด็กไปทัศนศึกษาสิ่งต่างๆ รอบๆ โรงเรียนไปจนถึงสถานที่นอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก

จุดประสงค์

๑. เสริมประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน
๒. รู้จัก สนใจ สังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว
๓. มีระเบียบ มีความอดทน รู้จักการรอคอย
๔. มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน

กิจกรรม

๑. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับข้อตกลงในการปฏิบัติตน และช่วยกันกำหนดสิ่งที่จะไปดูระหว่างไปศึกษานอกสถานที่
๒. ระหว่างการเดินทางและการศึกษานอกสถานที่ ครูชี้แนะ สนทนากับเด็กเกี่ยวกับสถานที่และสิ่งต่างๆ รอบตัว เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

๓. เมื่อกลับมา ครูและเด็กสนทนา อภิปราย ช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้พบเห็นและให้เด็กแสดงออกโดยการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น วาดภาพสิ่งที่ประทับใจ เล่นบทบาทสมมุติในสิ่งที่พบเห็น ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

การไปศึกษานอกสถานที่ควรมีการดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นเตรียม

๑. วางแผน
๒. กำหนดจุดประสงค์ในการไปศึกษานอกสถานที่
๓. สำรวจและติดต่อสถานที่
๔. ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาและขออนุญาตผู้ปกครองเด็ก
๕. ขอผู้ปกครองเป็นอาสาสมัครร่วมในการศึกษานอกสถานที่
๖. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ อาหาร เวชภัณฑ์ ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้
๗. แบ่งกลุ่มเด็กและมอบหมายงาน
๘. ทบทวนแนวปฏิบัติในการไปศึกษานอกสถานที่ทุกขั้นตอน

ขั้นดำเนินการ

๑. ก่อนเดินทางควรซักซ้อมเรื่องต่อไปนี้
 - ๑.๑ ชื่อสถานที่ที่จะไปศึกษา
 - ๑.๒ วัตถุประสงค์ของการไปศึกษานอกสถานที่
 - ๑.๓ ชื่อเพื่อนในกลุ่มและครูผู้รับผิดชอบแต่ละกลุ่ม
 - ๑.๔ รายละเอียด ข้อบังคับ ข้อตกลงในการปฏิบัติตน เช่น ความปลอดภัย

การตรงต่อเวลา การซักถาม ฯลฯ

๒. ระหว่างการเดินทางและการศึกษานอกสถานที่ ครูต้องคอยสังเกตพฤติกรรมของเด็ก สนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และนำเด็กให้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้รักและซาบซึ้งในธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม

๔. กิจกรรมกลางแจ้ง

๔. กิจกรรมกลางแจ้ง

๔. กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการทำงานประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ การเล่นกลางแจ้งเป็นการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง อารมณ์ จิตใจเบิกบาน สดชื่น แจ่มใส มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้รับทราบทบทวนของการเล่นและการอยู่ร่วมกัน กิจกรรมกลางแจ้ง ได้แก่ การเล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นของเล่นประเภทลาก เช่น จู๋ เล่นทราย เล่นน้ำ ถีบจักรยานสามล้อ เคลื่อนไหวข้ามเครื่องกีดขวางอย่างง่าย ๆ เล่นเกมและการละเล่นพื้นเมืองต่างๆ

จุดประสงค์

๑. พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการทำงานประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ
๒. ส่งเสริมให้มีสุขภาพแข็งแรง
๓. รู้จักเล่นและปรับตัวเมื่ออยู่ร่วมกับเพื่อน
๔. เรียนรู้การระวังรักษาความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น
๕. ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๖. รู้จักการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

กิจกรรม

๑. แนะนำวิธีการเล่นเครื่องสนาม กฎ กติกาการเล่นต่างๆ ก่อนที่จะให้เด็กเล่นเองอย่างอิสระ
๒. เล่นเกมที่มีกฎ กติกา อย่างง่ายๆ เหมาะกับวัยของเด็ก
๓. จัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเล่นกลางแจ้ง เช่น เครื่องเล่นสนาม ลูกบอล ห่วงยาง อุปกรณ์เล่นน้ำ เล่นทราย ฯลฯ ให้เด็กอย่างเพียงพอ และให้เด็กเล่นอย่างอิสระ
๔. จัดกิจกรรมให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างอิสระ เลียนแบบสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ เช่น วิ่งแบบกระต่าย กระโดดกบ คืบคลาน ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

๑. หมั่นตรวจตราเครื่องเล่นสนามและอุปกรณ์ประกอบให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และใช้งานได้ดียิ่งเสมอ
๒. ควบคุมดูแลเด็กขณะเล่นกลางแจ้ง เพื่อความปลอดภัย
๓. ให้โอกาสเด็กเล่นกลางแจ้ง อย่างน้อยวันละครึ่งชั่วโมง
๔. คอยสังเกต หากพบเด็กแสดงอาการเหนื่อย อ่อนล้า ควรให้เด็กหยุดพัก
๕. ไม่ควรนำการสอนกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กประถมศึกษา มาใช้กับเด็กก่อนประถมศึกษาโดยตรง เพราะยังไม่เหมาะสมกับวัย

๕. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๕. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและความคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบไปด้วย

- การเคลื่อนไหวประกอบการร้องเพลง คำคล้องจอง
- การเคลื่อนไหวประกอบการใช้เครื่องดนตรี เครื่องเคาะจังหวะ
- การเคลื่อนไหวตามจังหวะ ทำนองหรือเสียงเพลง
- การเคลื่อนไหวอิสระตามความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ครูสามารถจัดให้สัมพันธ์กับเนื้อหา หรือประสบการณ์ที่ครูต้องการให้เด็กเรียนรู้ และควรจัดกิจกรรมน้อยอย่างน้อยวันละประมาณ ๑๕-๒๐ นาที ก่อนสิ้นสุดกิจกรรมทุกครั้งควรให้เด็กได้พัก เช่น นอน นั่งฟังเพลงเบาๆ ฯลฯ

จุดประสงค์

๑. ได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย
๒. กล้าแสดงออกและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๓. เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรีภาพในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ
๔. รู้จักปรับตัวเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
๕. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น รำมะนา กลอง กรับ ฉิ่ง ฯลฯ
๒. แถบบันทึกเสียงเพลง เครื่องเล่นเทป
๓. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงหวาย แถบผ้า กุญทราย ฯลฯ

กิจกรรม

๑. ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจอง และเคลื่อนไหวตามบทเพลง คำกลอน คำคล้องจอง
๒. เคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ฯลฯ ตามสัญญาณนัดหมายหรือตามจังหวะเพลง

๓. เคลื่อนไหวอิสระตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายให้มากที่สุด ขณะเดียวกันให้คำนึงถึงการใช้พื้นที่ระดับและจังหวะในขณะที่เคลื่อนไหวร่างกาย

๔. เล่นเครื่องเล่นดนตรีง่ายๆ ประเภทเคาะ เช่น กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ และเคลื่อนไหวประกอบ

๕. ให้เด็กเคลื่อนไหวตามความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้อุปกรณ์ประกอบในการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงหอย แแถบผ้า ถุงทราย ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

๑. สร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน และมีความเป็นกันเอง

๒. ไม่ควรบังคับถ้าเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ควรให้เวลาและให้โอกาสจนกว่าเด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

๓. ควรให้เด็กได้แสดงออกอย่างทั่วถึง

๖. เกมการศึกษา

๖. เกมการศึกษา

๖. เกมการศึกษา

เกมการศึกษาเป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนากระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด เกมการศึกษามีกฎ กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา เช่น เกมการจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เกมการเรียงลำดับ เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เกมการหาความสัมพันธ์ ฯลฯ

เกมการศึกษาที่จัดให้เด็กเล่นควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จากภาพไปสู่รูปทรงและสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนขึ้น เมื่อครูให้เด็กเล่นเกมใหม่ควรแนะนำวิธีเล่น และเมื่อเล่นเสร็จครูควรตรวจสอบความถูกต้อง บางเกมเด็กอาจตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง

เกมการศึกษานี้ครูสามารถผลิตได้ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยทุกวัน โดยอาจจัดวางไว้ให้เด็กเลือกเล่นทบทวนตามความต้องการนอกเหนือจากเวลาที่กำหนด

จุดประสงค์

๑. รู้จักสังเกต เปรียบเทียบ และจำแนก
๒. ส่งเสริมการคิด หาเหตุผล และตัดสินใจแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

ตัวอย่างเกมการศึกษา

เกมจับคู่

เกมจับคู่ภาพหรือสิ่งของ สามารถแบ่งได้หลายแบบ เช่น

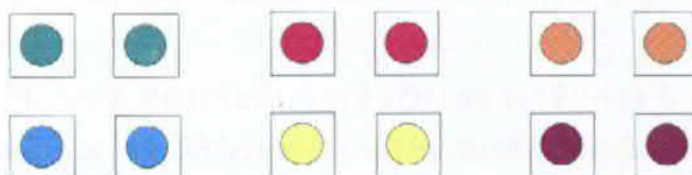
- จับคู่ภาพที่เหมือนกันทุกประการ
- จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพกับโครงร่างของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่ภาพเต็มกับภาพที่แยกเป็นส่วนๆ

ฯลฯ

ตัวอย่างเกมจับคู่ภาพที่เหมือนกันทุกประการ

อุปกรณ์

แผ่นภาพเกมจับคู่ภาพเหมือน

วิธีเล่น

๑. ถ้าเป็นเกมใหม่ครูจะต้องอธิบายวิธีเล่นให้เด็กรู้ก่อนทุกครั้ง
๒. ให้เด็กจับคู่ภาพตามคำสั่ง เช่น จับคู่ภาพเหมือนกันทุกประการ จับคู่ภาพสีเดียวกัน จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน ฯลฯ
๓. ตรวจสอบความถูกต้อง
๔. เก็บเกมเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้ง

เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่

อุปกรณ์

แผ่นภาพเกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่

วิธีเล่น

๑. ครูเล่าเรื่องเกี่ยวกับภาพที่จะให้เด็กเล่น
๒. ให้เด็กจัดแยกภาพออกเป็นพวกๆ เช่น แยกตามสี รูปร่าง ขนาด ประเภท ฯลฯ
๓. ตรวจสอบความถูกต้อง
๔. เก็บเกมเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้ง

ក្រុមប្រឹក្សានាយករដ្ឋមន្ត្រី

អនុប្រឹក្សា

ក្រុមប្រឹក្សានាយករដ្ឋមន្ត្រី

วิธีเล่น

๑. สันทนาเกี่ยวกับภาพที่จะให้เด็กเล่น
๒. ให้เด็กเรียงภาพตามคำสั่ง เช่น เรียงลำดับรูปทรงจากใหญ่ไปหาเล็ก เรียงลำดับภาพเหตุการณ์
๓. ตรวจสอบความถูกต้อง
๔. เก็บเกมเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้ง

เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ

เกมภาพตัดต่อ

อุปกรณ์

ภาพตัดต่อ จำนวนชิ้นตามความเหมาะสมของวัยผู้เล่น

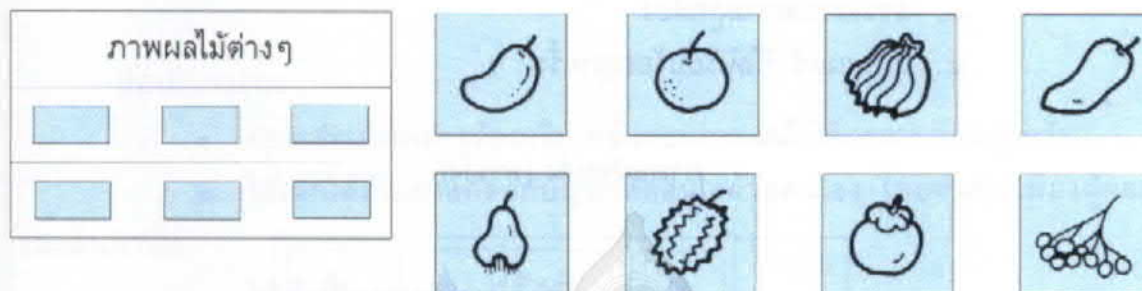
วิธีเล่น

๑. ให้เด็กดูภาพที่สมบูรณ์ก่อน แล้วหยิบออกทีละชิ้น
๒. นำชิ้นส่วนที่แยกมาประกอบใหม่ให้เป็นภาพที่สมบูรณ์
๓. ตรวจสอบความถูกต้อง
๔. เก็บเกมเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้ง

เกมลอดโต

อุปกรณ์

แผ่นภาพเกมลอดโต ซึ่งประกอบด้วยแผ่นภาพรวมขนาดใหญ่ ๑ ภาพ พร้อมแผ่นภาพย่อย ซึ่งมีจำนวนมากกว่าในแผ่นภาพรวม

วิธีเล่น

๑. ให้สังเกตภาพใหญ่ก่อนว่าเป็นภาพอะไรและประกอบด้วยอะไรบ้าง
๒. สังเกตว่าภาพเล็กๆ แต่ละภาพมีภาพใดบ้างที่อยู่ในภาพใหญ่
๓. นำแผ่นภาพย่อยที่เหมือนกับในแผ่นภาพใหญ่ไปวางไว้ในที่ที่กำหนด
๔. ตรวจสอบความถูกต้อง
๕. เก็บเกมเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้ง

เกมหาความสัมพันธ์

เกมหาความสัมพันธ์ เช่น เกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปมัย เกมหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ

ตัวอย่างเกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

อุปกรณ์

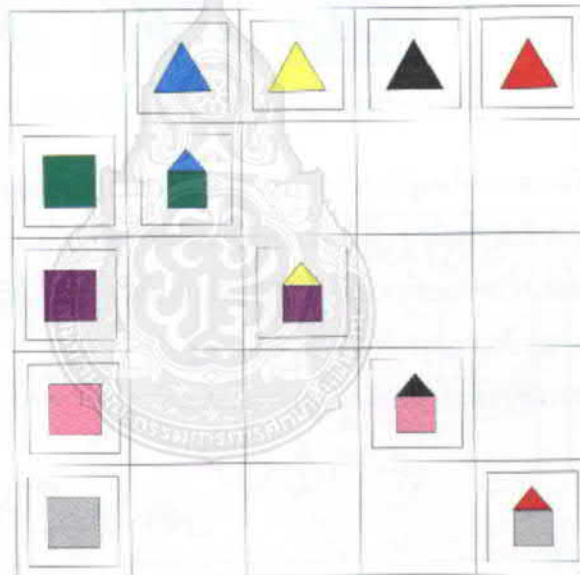
แผ่นภาพเกมตารางสัมพันธ์ ประกอบด้วย

๑. แผ่นตาราง ๑ แผ่น มี ๒๕ ช่อง
๒. แผ่นภาพที่กำหนดให้เป็นแนวดิ่งหรือแนวนอน จำนวน ๘ แผ่น
๓. แผ่นภาพย่อย จำนวน ๑๖ แผ่น

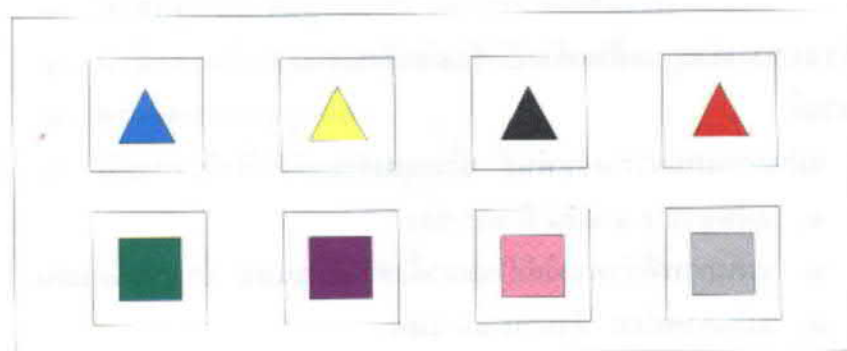
วิธีเล่น

๑. นำแผ่นตารางมาวางและวางบัตรภาพย่อยที่กำหนดให้ไว้บนตารางตามแนวตั้งและแนวนอน (ตั้งภาพ)
๒. เลือกแผ่นภาพย่อยมาวางบนตาราง โดยให้ภาพที่นำมาวางมีความสัมพันธ์กับภาพในแนวตั้งและแนวนอน
๓. ตรวจสอบความถูกต้อง
๔. เก็บเกมเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้ง

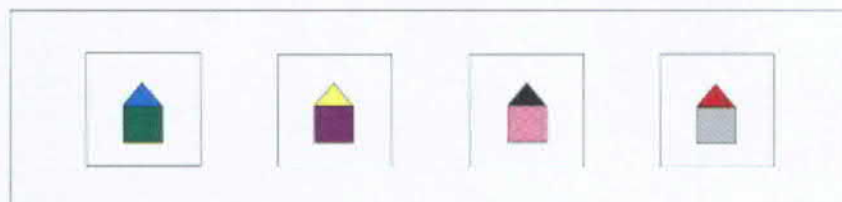
ภาพแผ่นหลัง (ตาราง)

ภาพย่อยที่กำหนดให้เป็นแนวตั้งหรือแนวนอน

แผนภาพย่อย

ข้อเสนอแนะ

๑. ก่อนเล่นเกมใหม่ครูต้องอธิบายขั้นตอนการเล่นให้เด็กทราบก่อนทุกครั้ง
๒. ให้เด็กได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหาตัดสินใจด้วยตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำเท่านั้น
๓. ให้เด็กเล่นตามกติกาที่ตั้งไว้

วันที่ เดือน ปี

ฉบับที่

เรื่อง

เรื่อง

เรื่อง

ภาคผนวก

ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอน

เรื่อง

เรื่อง

วันสำคัญ

จุดประสงค์

๑. เด็กสามารถสังเกต เปรียบเทียบ จำแนก และจัดหมวดหมู่วันสำคัญต่างๆ ได้
๒. ส่งเสริมความสามารถในการผลิต หาเหตุผล ตัดสินใจแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษแข็ง ขนาด ๒๔"×๓๐" จำนวน ๑ แผ่น (แผ่นรองภาพ)
๒. กระดาษแข็ง ขนาด ๘"×๑๒" จำนวน ๕ แผ่น (แผ่นรูปภาพวันสำคัญ)
๓. กระดาษแข็ง ขนาด ๓"×๕" จำนวน ๓๐ แผ่น (บัตรภาพเป็นภาพแยกรายละเอียดจากวันสำคัญ เช่น ภาพคนตักบาตร พระบิณฑบาต ฯลฯ ให้แยกเป็นชุดของแต่ละวันสำคัญ)
๔. ภาพวันสำคัญ เช่น วันเด็ก วันแม่ วันเข้าพรรษา วันสงกรานต์ วันลอยกระทง ฯลฯ
๕. กาว
๖. กรรไกร
๗. ผ้าแลคซัน
๘. พลาสติกใส

ขั้นตอนการผลิต

๑. แบ่งแผ่นรองภาพเป็น ๓ ส่วน สองส่วนแรกเป็นภาพ ส่วนที่สามสำหรับเสียบบัตรภาพ (ทำลักษณะกระเป๋าค้น)
๒. ทำลิ้นสำหรับสอดภาพ
๓. ส่วนที่ใช้เสียบบัตรภาพ ทำในลักษณะกระเป๋าค้น
๔. พลิกกลับแผ่นรองภาพ แบ่งครึ่งตามแนวดิ่ง ใช้มุมไม้บรรทัดหรือปากกาถูกล้างที่ไม่มีหมึกกรีดหน้าๆ ตามแนวเส้นแบ่งครึ่ง (เพื่อพับเก็บ)

วิธีใช้

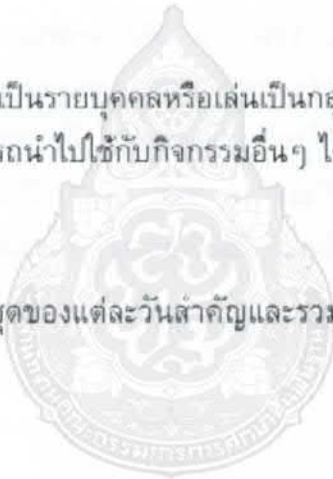
๑. สนทนาเรื่องวันสำคัญต่างๆ
๒. แนะนำวิธีเล่น
 - ๒.๑ ให้เด็กสังเกตรายละเอียดของภาพวันสำคัญที่จะสอนว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง
 - ๒.๒ ให้เด็กเลือกภาพจากแผ่นภาพขนาดเล็ก (ภาพแยกรายละเอียดของวันสำคัญที่จะสอน) แล้วนำไปเทียบกระเป๋าค้นให้ตรงกับภาพใหญ่จนครบทุกแผ่น หรือ
 - ๒.๓ ให้เด็กเลือกภาพจากภาพขนาดเล็ก (แยกรายละเอียด) แล้วนำมาบอกว่าตรงกับรายละเอียดภาพแผ่นใหญ่ (วันสำคัญ) ตรงไหน แล้วจึงเสียบบัตรเล็กลงในกระเป๋าค้น
๓. ครูและเด็กช่วยกันตรวจผลงานของเด็ก

ข้อเสนอแนะ

๑. การเล่น เล่นเป็นรายบุคคลหรือเล่นเป็นกลุ่ม
๒. สื่อชุดนี้สามารถนำไปใช้กับกิจกรรมอื่นๆ ได้

การเก็บรักษา

ควรจัดเก็บให้เป็นชุดของแต่ละวันสำคัญและรวมไว้ในกล่องใหญ่กล่องเดียว

กล่องหาความสัมพันธ์

จุดประสงค์

๑. เด็กสามารถสังเกตและแยกประเภทได้
๒. ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๓. ส่งเสริมความสามารถในการคิด หาเหตุผล ตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้
๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษแข็ง
๒. ผ้าแลคซัน ขนาด ๑ นิ้ว
๓. สติกเกอร์ใส
๔. กาว
๕. กรรไกร คัตเตอร์

ขั้นตอนการผลิต

๑. ตัดกระดาษ ขนาด ๔" x ๔" จำนวน ๒๕ แผ่น จะได้กล่อง ๔ กล่อง
๒. นำชุดภาพที่มีความสัมพันธ์กันมาปะติดลงบนกระดาษ แล้วหุ้มด้วยสติกเกอร์ใส
๓. นำแผ่นภาพจากข้อ ๒ มาประกอบเป็นกล่อง ยึดด้วยผ้าแลคซัน

วิธีใช้

นำกล่องมาวางไว้ แล้วให้เด็กเลือกภาพที่สัมพันธ์มาวางเรียงกัน

ข้อเสนอแนะ

สื่อชิ้นนี้ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมได้หลากหลาย เช่น จำนวนนับ รูปทรง สี ฯลฯ

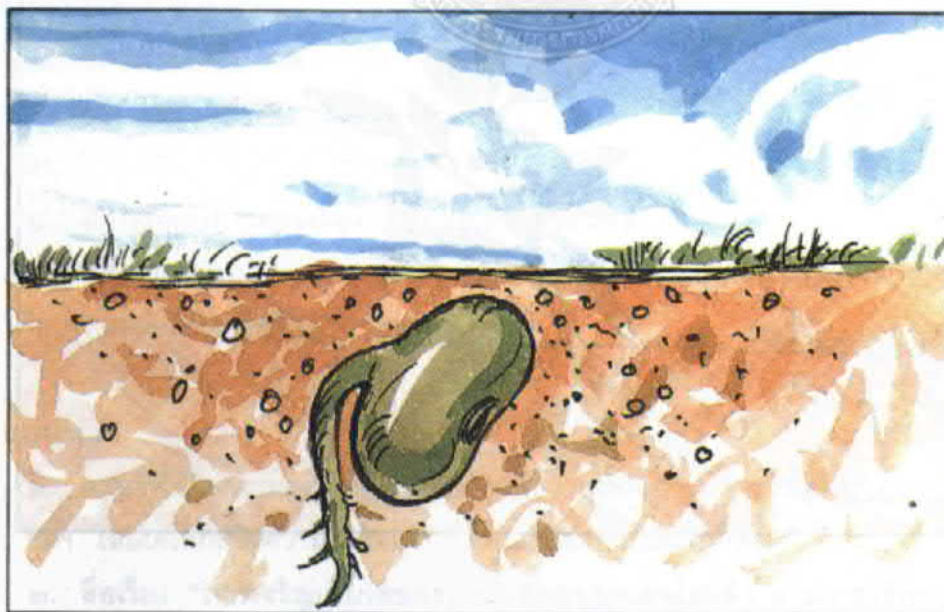
การเก็บรักษา

ควรบรรจุไว้ในกล่องใหญ่และจัดเก็บใส่ตู้ มีชื่อของสื่อแสดงให้ทราบด้วย

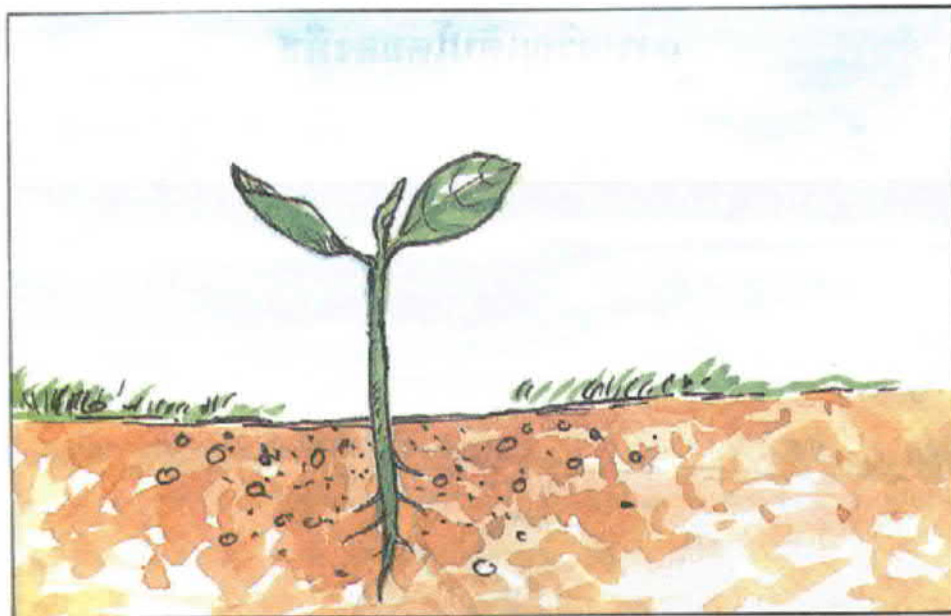
การเจริญเติบโตของพืช

รูปที่ ๑ เพาะเมล็ดพืช

รูปที่ ๒ ต้นอ่อนเริ่มแทงออกจากเมล็ดพืช

รูปที่ ๓ เป็นต้นมีใบ ๒ ใบ

รูปที่ ๔ ออกดอกออกผล

จุดประสงค์

๑. ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง
๒. ฝึกการเคลื่อนสายตา
๓. ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน
๔. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ
๕. ปลูกฝังคุณลักษณะและคุณธรรมที่พึงประสงค์ในเด็ก
๖. ฝึกทักษะการใช้ภาษา (การบอกเล่า การตอบคำถาม)

วัสดุที่ใช้

๑. แผ่นใส
๒. เทปกาวยใส
๓. ปากกาเขียนแผ่นใส
๔. เทียนไขหรือสีเทียน

ขั้นตอนการผลิต

๑. วัดขนาดของกรอบบนแผ่นใสทุกแผ่นให้เท่ากันโดยวัดจากขอบนอกเข้ามา ๑ นิ้ว
๒. วาดภาพการเจริญเติบโตของพืชบนแผ่นใส ตามขั้นตอนการเจริญเติบโต ๔ ขั้นตอน

ดังภาพประกอบ

๓. ติดแผ่นใสตามภาพ

วิธีใช้

๑. ใช้ประกอบการสอนเรื่องการเจริญเติบโตของพืช
๒. หลังการสอนทุกครั้งครูควรสรุปและสอดแทรกคุณธรรมให้เด็กรู้จักรักษารัชมชาติ ตลอดจนเปรียบเทียบการเจริญของพืชกับชีวิตของคน

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรใช้กิจกรรมหลายๆ รูปแบบ เช่น การเล่านิทาน การสนทนา ร้องเพลง ปริศนา คำทาย ฯลฯ โดยให้เด็กเกิดความสนใจมากที่สุดและมีส่วนร่วมมากที่สุด
๒. สื่อเรื่อง “การเจริญเติบโตของพืช” นอกจากแผ่นใสแล้ว สามารถใช้เหตุการณ์จริง หรือภาพลำดับการเจริญเติบโตของพืชหรือไปศึกษานอกสถานที่

การเก็บรักษา

๑. แผ่นใสทุกแผ่นควรมีกระดาษหุ้มด้านหน้า
๒. อย่าวางของหนักๆ ทับแผ่นใส

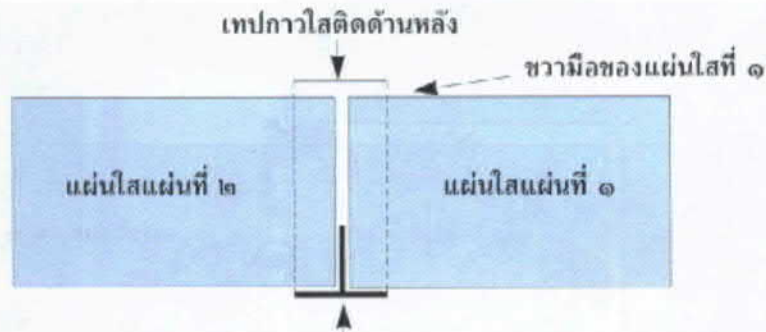
หมายเหตุ

สามารถปรับใช้กับกระดาษเทา-ขาวได้

เทคนิคการติดแผ่นใส

ขั้นตอนที่ ๑

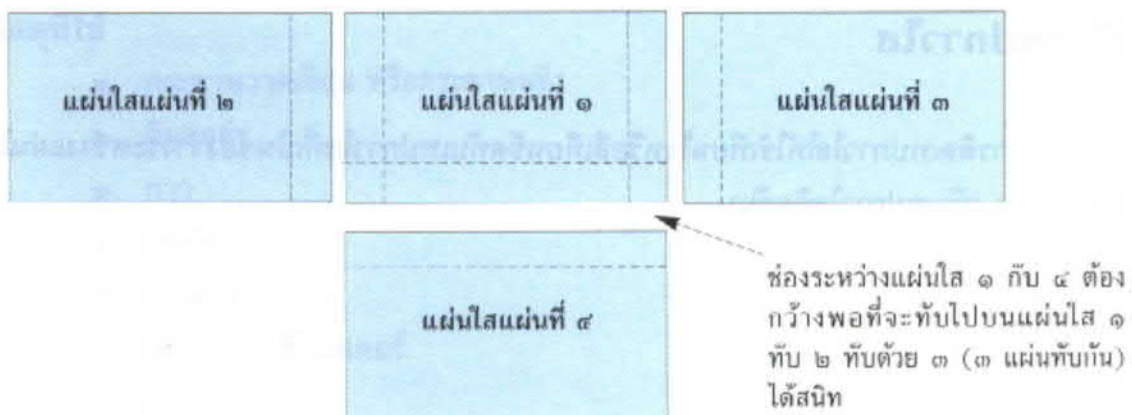
ช่องระหว่างแผ่นใสให้ชิดกันเมื่อพับแผ่นใสที่ ๒ จะทับแผ่นใสที่ ๑ สนิท

ขั้นตอนที่ ๒

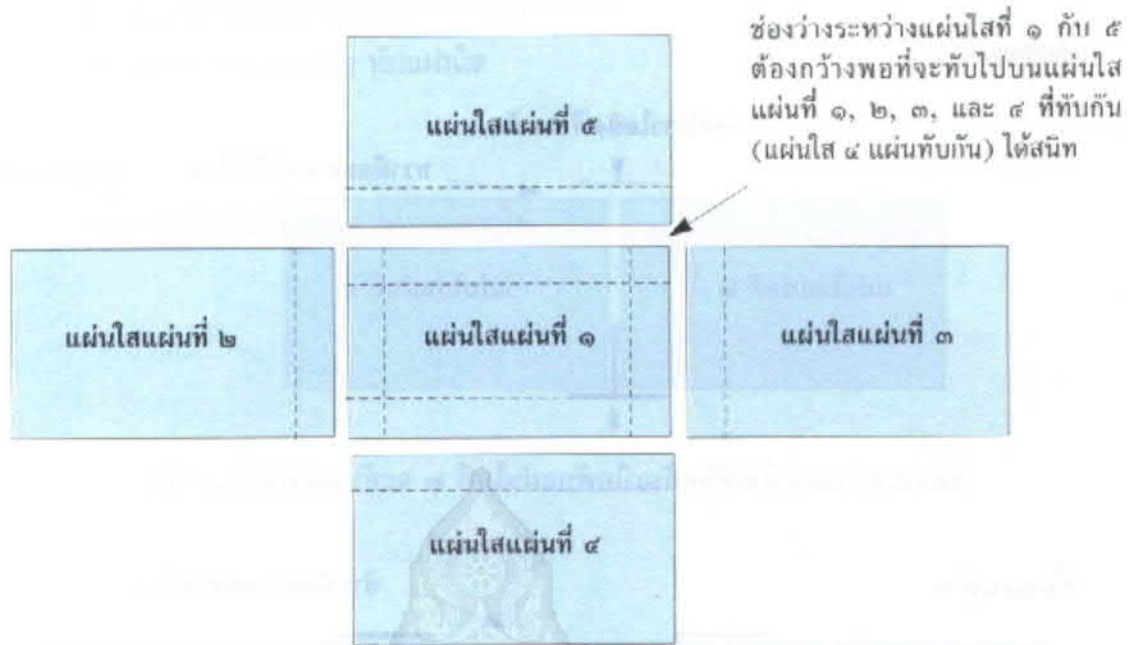

ช่องระหว่างแผ่นใส ๑-๓ กว้างพอที่จะทับไปบนแผ่นใส ๑ และ ๒ ที่ประกบกันแล้วได้สนิท

ขั้นตอนที่ ๓

ขั้นตอนที่ ๔

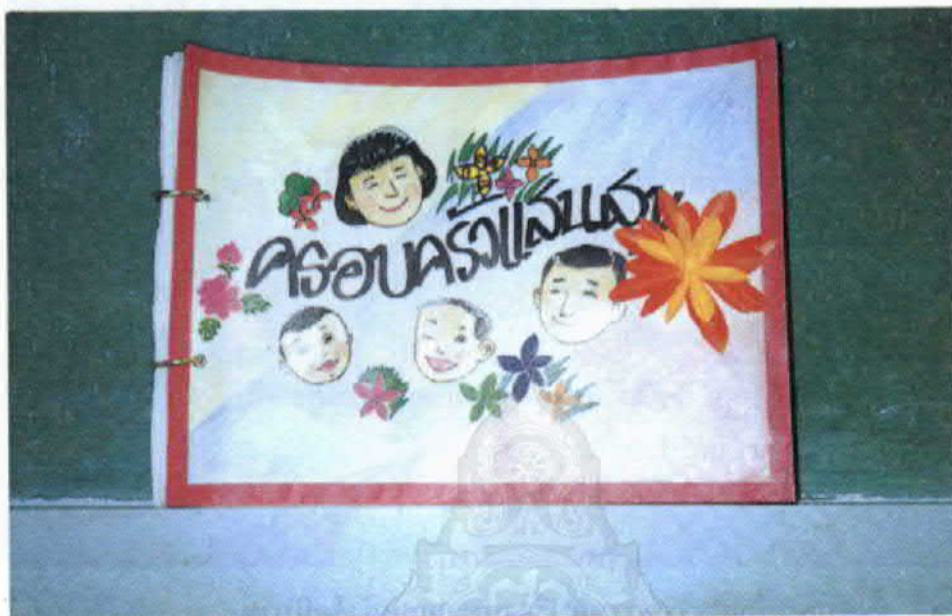

ขั้นที่ ๑ แผ่นใสที่ ๒ ทับแผ่นใสที่ ๑ ให้สนิทติดเทปกาวใสด้านขวามือ ของแผ่นใส
 ขั้นที่ ๒ แผ่นใสที่ ๓ ทับแผ่นใส (ขั้นที่ ๑) ให้สนิทติดเทปกาวใสด้านซ้ายมือ ของแผ่นใส
 ขั้นที่ ๓ แผ่นใสที่ ๔ ทับแผ่นใส (ขั้นที่ ๒) ให้สนิทติดเทปกาวใสด้านล่าง ของแผ่นใส
 ขั้นที่ ๔ แผ่นใสที่ ๕ ทับแผ่นใส (ขั้นที่ ๓) ให้สนิทติดเทปกาวใสด้านบน ของแผ่นใส

ติดเทปกาวใส

การติดเทปกาวใสให้ใช้เทียนไขหรือสีเทียนขีดทับเทปกาวใสที่เป็นช่องว่างระหว่างแผ่นใส ทั้ง ๒ แผ่น (กันเทปกาวใสติดกัน)

ครอบครัวแสนสุข

จุดประสงค์

๑. เกิดการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงตามวัย
๒. ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน
๓. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ
๔. ปลุกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษวาดเขียน หรือกระดาษแข็ง
๒. ดินสอดำ
๓. กาว
๔. กรรไกร
๕. คัตเตอร์
๖. สีเทียนหรือสีโปสเตอร์
๗. สีเมจิก

๘. ตาไก่
๙. ที่เจาะกระดาษ
๑๐. พู่ทอยเหลือง
๑๑. กระดาษกาวย่น

ขั้นตอนการผลิต

๑. วาดรูปภาพประกอบเนื้อเรื่องพร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม
๒. เข้าเล่มให้เรียบร้อย

วิธีใช้

๑. เล่าเรื่องประกอบกับนิทาน เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
๒. ครูนำเสนอ และช่วยกันสรุปเรื่อง

ข้อเสนอแนะ

๑. ชั้นแรกครูเป็นผู้สาคัดการเล่าเรื่องประกอบหนังสือนิทาน
๒. เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความสนใจได้แสดงความคิดเห็น
๓. สามารถนำสื่อลักษณะอื่นๆ มาประกอบการเล่าเรื่อง เช่น หุ่นประเภทต่างๆ ภาพจากหนังสือต่างๆ ฯลฯ

การเก็บรักษา

เก็บใส่กล่องหรือนำไปไว้ในมุมหนังสือนิทาน

เกมเขาวงกต

จุดประสงค์

๑. ฝึกประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและตา
๒. ฝึกให้เด็กรู้จักการสังเกต
๓. ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน
๔. สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับเหตุการณ์

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษแข็ง
๒. กระดาษโรเนียว
๓. สี
๔. กาว
๕. กรรไกร
๖. คัตเตอร์
๗. สติกเกอร์ใส
๘. กระดาษกาวย่น

ขั้นตอนการผลิต

๑. ตัดกระดาษแข็งขนาด ๑๒" x ๘" ๑ แผ่น
๒. ตัดกระดาษแข็งขนาด ๑.๕" x ๑.๕"
๓. จัดหาภาพตามกิจกรรมที่จะสอน ขนาด ๑.๕" x ๑.๕" และปะติดกับกระดาษแข็ง
๔. นำสติ๊กเกอร์ใสหุ้มลงบนภาพ
๕. ใช้กระดาษกาวย่นติดขอบ

วิธีใช้

ให้เด็กหาภาพมาวางแล้วใช้นิ้วมือลากไปตามเส้น ถ้าภาพที่เลือกมาไม่ตรงกันเด็กอาจจะเปลี่ยนภาพใหม่หรือเปลี่ยนตำแหน่งที่วางภาพ จนกว่าจะจัดคู่ได้สัมพันธ์กัน

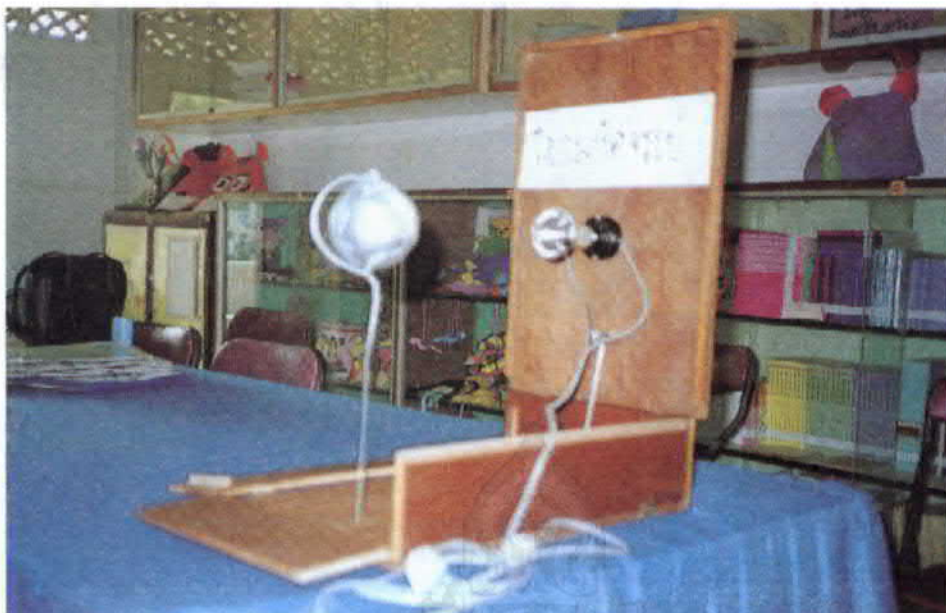
ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรสาธิตการเล่นเกมให้เด็กดู
๒. ให้เด็กทดลองเล่น
๓. เมื่อเด็กเล่นเกมเสร็จ ให้ยกมือ ครูควรจะได้ตรวจความถูกต้อง
๔. ครูและเด็กร่วมสนทนาสรุปการเล่น
๕. เกมเขาวงกตสามารถนำไปปรับใช้ได้กับกิจกรรมอื่นๆ ได้ หรือทำบัตรภาพเพิ่มเติมตามเนื้อหาที่ต้องการ เช่น จับคู่ภาพเหมือน จับคู่ความสัมพันธ์ จับคู่ภาพกับคำอ่าน ฯลฯ

การเก็บรักษา

เก็บใส่กล่องให้เรียบร้อย

โลกมหัศจรรย์

จุดประสงค์

๑. รู้จักสังเกตและเรียนรู้ธรรมชาติรอบตัว
๒. สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลางวันและกลางคืนได้

วัสดุที่ใช้

๑. กล้องใส่อ่านขนาดกลาง ๔ ก้อน
๒. หลอดไฟกับฐานสวม
๓. ไม้โมกหรือไม้อัด จำนวน ๒ แผ่น
๔. สวิตช์เปิด-ปิด
๕. สายไฟขนาดเล็กสุดยาวประมาณ ๓ เมตร
๖. ตะปู ขนาด ๑/๒ นิ้ว
๗. ลวดเส้นเล็ก
๘. ลูกฟุตบอลขนาด ๕ นิ้ว
๙. คีมตัดลวด
๑๐. ก้อน

ขั้นตอนการผลิต

เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม โดยการนำลูกฟุตบอลมาแทนลูกโลก ใช้เส้นลวดเป็นแกนของโลก มีลวดไม้แขวนเสื้อเป็นแกนรับน้ำหนัก มีฐานยึดติดกับพื้นไม้ ดวงอาทิตย์แทนด้วยหลอดไฟ มีกระดาษมาบังแสงด้านข้างไว้ เพื่อทำให้เกิดการเดินทางของแสงดีขึ้น โดยมีสวิตช์เป็นตัวเปิด-ปิดหลอดไฟ

วิธีใช้

๑. เปิดสวิตช์ไฟเพื่อให้เกิดแสงสว่างแทนแสงจากดวงอาทิตย์
๒. เมื่อแสงสว่างกระทบผิวของฟุตบอลจะแสดงให้เห็นความมืดกับแสงสว่าง เป็นการจำลองเหตุการณ์ของการเกิดกลางวันกลางคืนได้

ข้อเสนอแนะ

๑. อุปกรณ์ชุดนี้ควรใช้สถานที่ในที่ที่มีความมืด
๒. มีรูปภาพแสดงเวลากลางวัน กลางคืน

การเก็บรักษา

๑. จัดเก็บใส่กล่องและไว้ในที่แห้ง เพราะวัสดุทำด้วยไม้จะทำให้คดงอได้
๒. เมื่อใช้งานเสร็จแล้วควรมอด่านไฟฉายออกจะช่วยยืดเวลาการใช้งานนานขึ้น

“จ๊ะเอ๋”

จุดประสงค์

๑. ได้รับความสนใจของเด็ก
๒. ส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้
๓. รู้จักสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว
๔. ให้เด็กมีระเบียบ รู้จักการรอคอย
๕. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๖. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

วัสดุที่ใช้

๑. แผนภาพที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม
๒. ชุดกล่องเสียง
๓. กระดาษเทา-ขาว
๔. ลวดสายไฟ
๕. ที่เจาะตาไก่พร้อมตาไก่
๖. กระดาษขาว
๗. กรรไกร
๘. สี

ขั้นตอนการผลิต

๑. ตัดกระดาษเทา-ขาว ขนาด ๒" x ๒" ประมาณ ๕-๖ คู่
๒. จัดหาภาพที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมปะลงบนกระดาษเทา-ขาว
๓. ตัดกระดาษขนาด ๑๑" x ๑๔" จำนวน ๒ แผ่น
๔. นำภาพที่เตรียมไว้มาติดสลับที่กับเสียงบนกระดาษแผ่นใหญ่
๕. เจาะตาไก่บนมุมใดมุมหนึ่งของกระดาษ
๖. โยงลวดสายไฟด้านหลังของภาพที่มีความสัมพันธ์กัน
๗. ใช้กระดาษแผ่นใหญ่ที่เหลือนปิดด้านหลังให้เรียบร้อย ติดขอบด้วยกระดาษขาว

วิธีใช้

จับขั้วสายไฟสองเส้นจากชุดกล่องเสียงและลงไปที่ตาไก่เส้นละภาพ ถ้าภาพนั้นมีความสัมพันธ์กันจะมีเสียงดัง ถ้าไม่สัมพันธ์กันจะไม่มีเสียง หรือจะใช้ชุดหลอดไฟฉายแทนก็ได้

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรฝึกคิดกาในการเล่น
๒. ครูสาธิตขั้นตอนการเล่นก่อนที่เด็กจะเล่น
๓. ให้เด็กทดลองเล่น
๔. ควรเปลี่ยนแผ่นภาพตามเนื้อหา

การเก็บรักษา

๑. เมื่อเลิกใช้ควรเอาถ่านออก
๒. ควรเก็บใส่ถุงหรือกล่อง

เกมหรรษาพาเพลิน

จุดประสงค์

๑. ได้รับความสนใจของเด็ก
๒. สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับเหตุการณ์
๓. ปลุกฝังทัศนคติที่ดีแก่เด็ก

วัสดุที่ใช้

๑. สังกะสีแผ่นเรียบ
๒. แดบแม่เหล็ก
๓. กระดาษวาดภาพ
๔. สี พู่กัน พร้อมอุปกรณ์
๕. กาว กรรไกร
๖. กระดาษการ์ดสี หรือกระดาษชานอ้อยชนิดบาง

ขั้นตอนการผลิต

๑. นำสังกะสีแผ่นเรียบมาตัดให้ได้ขนาด ๙" x ๑๒" จำนวน ๑ แผ่น

๒. ตัดกระดาษการ์ดสีหรือกระดาษชานอ้อย ขนาด ๑๔" x ๒๑" (ทำกล่อง)
๓. นำสีงาช้างไปติดกับฝากล่องข้างในด้านบน
๔. จัดหาภาพที่เกี่ยวกับกิจกรรมที่จะสอน เพื่อจะได้้นำแถบแม่เหล็กขนาด ๐.๕ ซม. ติดด้านหลังของภาพที่ฐานตั้งได้

วิธีใช้

๑. เป็นภาพชุดใช้ประกอบการสอนกิจกรรมต่างๆ
๒. ใช้ประกอบการเล่านิทาน

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรแนะนำเด็กก่อนเล่นเพื่อเด็กจะได้เข้าใจ
๒. ภาพชุดนี้ใช้ประกอบการสอนได้หลายกิจกรรม และประเมินได้หลายด้าน

การเก็บรักษา

เมื่อเลิกใช้ควรเก็บเข้ากล่องให้เรียบร้อยเพื่ออายุการใช้งานได้นาน

ฤดูต่าง ๆ ในประเทศไทย

จุดประสงค์

๑. บอกสภาพอากาศในฤดูต่างๆ ได้
๒. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องกับสภาพอากาศตามฤดูกาล

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษแข็ง ประมาณ ๒ แผ่น
๒. กรรไกร คัตเตอร์ เชือก
๓. กาว
๔. สีต่างๆ
๕. กระดาษขาวอย่างเรียบ ๑ แผ่น
๖. กระดาษโปสเตอร์ชนิดหน้าเดียว
๗. ดาไก่

ขั้นตอนการผลิต

๑. ตัดกระดาษแข็ง เป็นวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑๒ นิ้ว จำนวน ๒ แผ่น โดยเหลือส่วนบนเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด ๓" x ๖" ไว้สำหรับสอดใส่ภาพสภาพอากาศ ๓ ฤดู

๒. ตัดกระดาษขาว ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๒ นิ้ว ๑ แผ่น
๓. วาดภาพเกี่ยวกับการแต่งกายตามฤดูกาล การปฏิบัติตนตามฤดูกาลลงบนกระดาษขาวปอนด์รูปวงกลมในข้อ ๒ ระบายสีให้สวยงาม
๔. ผูกภาพในข้อ (๓) ลงบนกระดาษแข็งวงกลม ในข้อ ๑ แผ่นที่ ๑
๕. นำวงกลมแผ่นที่ ๒ ในข้อ ๑ มาตัดเป็นช่องประมาณ ๓. ๕" ตัดเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยให้เหลือกรอบประมาณด้านละ ๑ ซม.
๖. นำวงกลมแผ่นที่ ๒ มาทาบติดกันโดยการเจาะตาไก่ตรงกลางหรือใส่น็อตชั้น
๗. เจาะรูบนมุมขวาซ้าย ของ เพื่อใช้เชือกแขวน

วิธีใช้

๑. ใช้ประกอบการเรียนการสอนปรากฏการณ์ธรรมชาติ เรื่องฤดูต่างๆ
๒. ฝึกการสังเกต สภาพอากาศรอบตัวเรา
๓. เด็กหมุนภาพให้ปรากฏในช่องสี่เหลี่ยมด้านข้าง ให้มีความสัมพันธ์กันกับภาพฤดูกาล

ข้อเสนอแนะ

รูปแบบของสื่อสามารถนำไปใช้กับกิจกรรมอื่นๆ ได้

การเก็บรักษา

เก็บเข้าซอง เมื่อเลิกใช้สื่อ

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์

๑. ปลูกฝังให้เด็กรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ตูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษโปสเตอร์สีชนิดหนาหน้าเดียว
๒. กระดาษกาวสีขาวอย่างเดีย
๓. กาว
๔. สติกเกอร์ใส
๕. กรรไกร คัตเตอร์
๖. ปากกาเคมี
๗. แลบแม่เหล็ก

ขั้นตอนการผลิต

๑. ตัดกระดาษโปสเตอร์สี ขนาด ๕" x ๑๐" จำนวน ๑๒ แผ่น
๒. นำภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น โรงเรียน ห้องเรียน แม่น้ำ ต้นไม้ ฯลฯ
๓. นำภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ติดลงบนกระดาษแข็งแล้วฉีกสติกเกอร์
๔. นำแถบแม่เหล็กติดด้านหลังภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ

วิธีใช้

๑. ครูใช้สื่อประกอบการสนทนา
๒. ให้เด็กช่วยกันจัดภาพตามสภาพแวดล้อม
๓. ให้เด็กเลือกภาพและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ

นำไปใช้ได้หลายกิจกรรม เช่น ลำดับเหตุการณ์ ลำดับภาพ ฯลฯ

การเก็บรักษา

ควรเคลือบพลาสติกเพื่อความคงทนและนำใส่ซองแยกเป็นประเภท

ตู้ไปรษณีย์ที่รัก

จุดประสงค์

๑. พัฒนาประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๒. เข้าใจวิธีการรับ-ส่งจดหมาย

วัสดุที่ใช้

๑. กล้อง ลัง วัสดุเหลือใช้ และกระดาษแข็ง
๒. กระดาษขาว
๓. กระดาษสี กระดาษโปสเตอร์สี ๒ หน้า กระดาษสีสะท้อนแสง (ชมพู ส้ม)
๔. กาว
๕. กรรไกร คัตเตอร์
๖. ปากกาเคมีสีดำ

๗. กระดาษโปสเตอร์สี
๘. กระดาษขาว กรรไกร คัตเตอร์
๙. ดินน้ำมัน

ขั้นตอนการผลิต

๑. เตรียมกระดาษที่มีขนาดตามต้องการเพื่อ
 - ทำฐาน
 - ตัวตัว
 - หลังคา
๒. นำส่วนต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกันด้วยกระดาษกาว
๓. ใช้กระดาษสีมาตกแต่งให้สวยงาม

วิธีใช้

เล่นบทบาทสมมุติในการส่งจดหมาย

ข้อเสนอแนะ

ควรเจาะด้านหลัง เพื่อหยิบจดหมายออกมาได้

การเก็บรักษา

ใช้ถุงพลาสติกนำมาคลุมไว้

หมายเหตุ

ควรสร้างสื่อให้มีชีวิต เช่น ดากลอกได้ ปากขยับได้ ตูไปรษณีย์เคลื่อนได้ โกงได้ ฯลฯ

ไม้แขวนแสนกล

จุดประสงค์

๑. รู้จักสีต่างๆ
๒. พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก
๓. พัฒนาประสาทสัมผัส
๔. รู้จักเรียงลำดับที่ เรียงขนาด นับจำนวน

วัสดุที่ใช้

๑. ไม้แขวนเสื้อ
๒. ไม้หนีบผ้า
๓. กระดาษสีหรือผ้าสีต่างๆ
๔. กาว
๕. กระดาษโปสเตอร์ชนิดหนาหน้าเดียว
๖. กระดาษกาว กรรไกร และคัตเตอร์
๗. สติกเกอร์ใส

ขั้นตอนการผลิต

๑. ตัดกระดาษสีเป็นสี่เหลี่ยมของเครื่องใช้ ขนาดต่างกัน ด้านหลังของภาพกำหนดตัวเลขอารบิก ๑-๔
๒. ตัดกระดาษเป็นรูปผลไม้ สามารถพับและเปิดได้ ดูได้ทั้ง ๒ ส่วน แล้วกำหนดด้านหน้าเป็นภาพประกอบพยัญชนะที่อยู่ด้านใน
๓. ตัดกระดาษสีเป็นรูปสี่เหลี่ยมของ กำหนดตัวเลขอารบิกเพื่อใช้ในการสอนเรียงลำดับ

วิธีใช้

นำสื่อทั้งหมดมาติดกับไม้แขวนด้วยไม้หนีบและแยกแต่ละข้อ ตามความเหมาะสมในกลุ่มกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

สามารถปรับใช้ได้ทั้งเกมการศึกษาและกลุ่มทักษะ

การเก็บรักษา

แยกผนึกด้วยซองกระดาษหรือกล่องกระดาษ

กล่องเอนกประสงค์

จุดประสงค์

๑. ฝึกกล้ามเนื้อเล็กและประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๒. ฝึกทักษะด้านการสังเกต

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษแข็งหรือกระดาษกล่อง
๒. กรรไกร
๓. กาว
๔. สีเมจิก
๕. คัตเตอร์
๖. กระดาษเทาขาว
๗. สายยาง
๘. กาว
๙. คัตเตอร์

ขั้นตอนการผลิต

๑. นำกระดาษมาทำกล่องขนาด ๑๕" x ๑๘" x ๑" หรือหากกล่องขนาด ๑๕" x ๒๐" หรือกล่องที่มีขนาดใกล้เคียง
๒. เจาะกล่องด้านหน้าขนาด ๑๓" x ๑๗" เพื่อเป็นจอภาพ
๓. สร้างแผ่นภาพตามเนื้อหาของกิจกรรม

วิธีใช้

๑. ใส่แผ่นภาพลงในกล่อง
๒. สันทนาเกี่ยวกับภาพ
๓. เด็กเลือกส่วนประกอบของภาพมาติดในตำแหน่งที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

๑. เป็นสื่ออิสระสามารถนำไปดัดแปลงใช้กับเนื้อหาของกิจกรรมอื่นๆ ได้
๒. สามารถดัดแปลงขนาดและวัสดุได้ตามความเหมาะสม

การเก็บรักษา

เก็บภาพใส่ซองแยกเป็นแต่ละเนื้อหา กิจกรรม และรวมใส่กล่องให้เรียบร้อย

กล่องมหัศจรรย์

จุดประสงค์

๑. รู้จักการสังเกต
๒. พัฒนาประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๓. รู้จักระวังตนให้ปลอดภัยระหว่างเดินทาง
๔. รู้จักเปรียบเทียบ

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษแข็ง
 ๒. เทปสี
 ๓. กระดาษโปสเตอร์สี
 ๔. เอ็น
 ๕. เชือกไนลอน
 ๖. สายยางแก้ว
 ๗. กาว
 ๘. คัตเตอร์ กรรไกร
- ทำหูสำหรับหิ้ว

ขั้นตอนการผลิต

๑. นำกระดาษแข็งบุด้วยกระดาษโปสเตอร์สีมาทำเป็นกล่องที่ครอบกันได้
๒. ตกแต่งกล่องเป็นภาพการคมนาคมทางอากาศ ทางบก ทางน้ำ
๓. นำภาพยานพาหนะ เช่น เครื่องบิน รถยนต์ เรือ ฯลฯ มาฉีกบนกระดาษแข็ง
๔. นำภาพยานพาหนะมาร้อยเส้นเอ็นผูกเข้ากับข้างกล่อง เมื่อดึงเส้นเอ็นด้านหลังภาพแล้วภาพยานพาหนะเคลื่อนที่ได้
๕. ทำช่องเก็บชิ้นส่วน บัตรคำ บัตรเลข

วิธีใช้

๑. เล่นปริศนาคำทาย เช่น อะไรเอ๋ยบินได้เหมือนนก มีเสียงหึ่มหึ่ม
๒. เฉลยปริศนาคำทายโดยการเปิดกล่อง
๓. สนทนาเกี่ยวกับการคมนาคมจากภาพในกล่อง พร้อมกับดึงเส้นเอ็นเพื่อให้ยานพาหนะเคลื่อนที่ได้

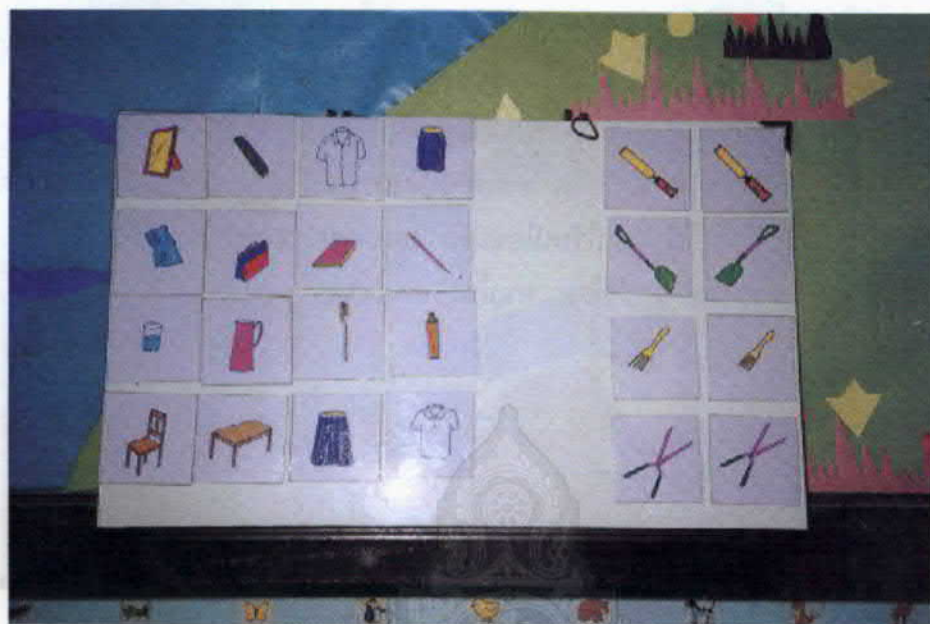
ข้อเสนอแนะ

๑. อาจจะทำให้ในลักษณะเป็นแผ่นภาพและพับได้
๒. ใช้เป็นสื่อประกอบการเล่านิทาน และใช้ประกอบกิจกรรมอื่นๆ ได้

การเก็บรักษา

๑. เก็บชิ้นส่วนเล็กลงในซอง และเก็บซองไว้ในกล่อง
๒. ปิดกล่อง มีหูหิ้วพร้อมที่จะหิ้วไปได้สะดวก

เกมหาคู่ให้เพื่อน

จุดประสงค์

๑. ให้เด็กรู้จักสิ่งต่างๆ
๒. ฝึกทักษะการสังเกตและจัดหมวดหมู่
๓. ให้รู้จักการเปรียบเทียบความแตกต่างของสี
๔. ฝึกความจำ

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษลูกฟูก หรือกระดาษลัง ขนาด ๓" x ๓" จำนวน ๑๖ แผ่น
๒. กระดาษขาว ขนาด ๓" x ๓" จำนวน ๑๖ แผ่น
๓. กาว สีเมจิก กรรไกร

ขั้นตอนการผลิต

๑. วาดรูปอุปกรณ์เครื่องใช้ลงในกระดาษ ขนาด ๓" x ๓"
๒. ใช้สีระบายภาพ ๒ ภาพให้สีเหมือนกัน
๓. นำกระดาษภาพทากาวติดบนกระดาษลูกฟูก

วิธีใช้

๑. หายภาพทั้งหมด ให้นักเรียนสังเกตดูภาพและสี
๒. นำภาพทั้งหมดคละกัน
๓. คำนวณภาพทั้งหมดวางเป็น ๔ แถวๆ ละ ๔ ภาพ
๔. ดกลงกันภายในกลุ่มว่าใครจะเป็นคนเล่นก่อน-หลัง
๕. คนที่ ๑ เปิดภาพ ๒ ภาพ จากภาพในแถวใดก็ได้ ถ้าภาพนั้นเหมือนกันให้เก็บภาพไว้ แต่ถ้าภาพไม่เหมือนกันให้คว่ำไว้เหมือนเดิม เล่นจนกว่าจะจับคู่ภาพได้หมด
๖. จบเกมแล้วใครได้คู่มากที่สุด คนนั้นเป็นคนชนะ

ข้อเสนอแนะ

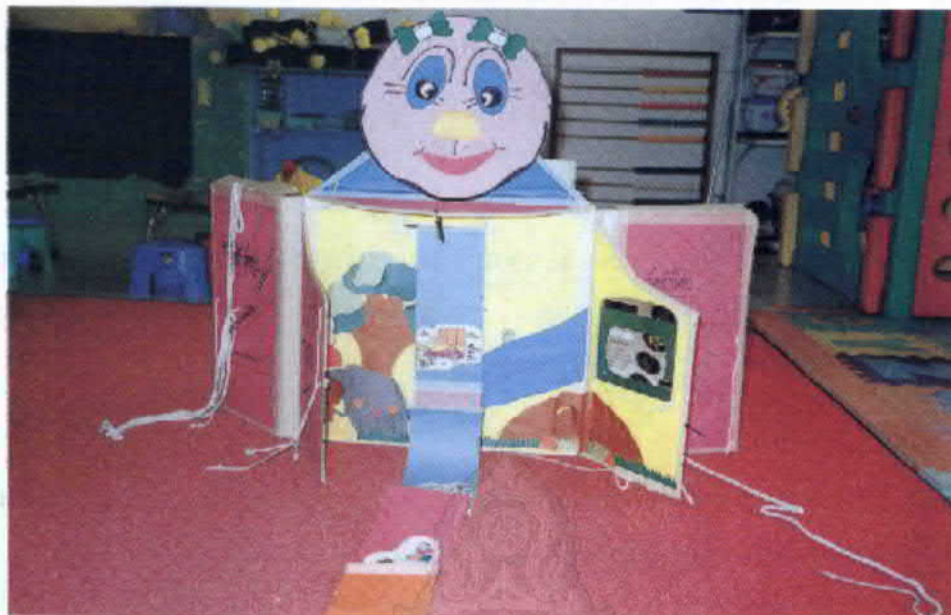
นำไปปรับใช้กับทุกกิจกรรมได้

การเก็บรักษา

ควรทำกล่องใส่เพื่อสะดวกในการนำมาใช้

กล่องเหมือนฝัน

จุดประสงค์

๑. รู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา
๒. นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๓. มีความรู้สึกที่ดีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม

วัสดุที่ใช้

๑. กล่องขนาดกว้าง ๑๖" x ๑๒" x ๑๐"
๒. กระดาษสีต่างๆ
๓. กาว กรรไกร
๔. คัตเตอร์
๕. กระดาษเทา-ขาว
๖. แกบแม่เหล็ก
๗. ผ้าแลคซัน

ขั้นตอนการผลิต

๑. นำกล่องมาเจาะรูด้านหน้า และด้านล่างขนาดเท่ากัน
๒. ใช้กระดาษแข็ง ขนาดยาวประมาณพอสมควร ทำเป็นเส้นติดด้านบนและด้านล่างของช่องที่เจาะ
๓. ตกแต่งกล่องเป็นรูปต่างๆ ตามต้องการให้สวยงาม
๔. ตกแต่งด้านในของด้านหลังกล่อง เพื่อทำเป็นฉากการเล่าเรื่อง
๕. จัดทำภาพและบัตรคำ เพื่อสอดลงในช่องบัตรคำ พร้อมทั้งช่องใส่ภาพและบัตรคำ
๖. จัดทำหุ่นนิ้วมือ เป็นภาพคน สัตว์ เพื่อใช้ในการเชิดเล่าเรื่องพร้อมทั้งช่องใส่หุ่น

วิธีใช้

๑. ใช้ประกอบการสอนในกิจกรรมวงกลม โดยครูเล่าเรื่องการรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเชิดหุ่นประกอบการเล่าเรื่อง เพื่อให้เด็กเข้าใจสนุกสนานกับการเรียนรู้
๒. ใช้ในการสรุปกิจกรรมที่เรียนจบแล้ว เพื่อให้เด็กได้เข้าใจมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

๑. การจัดทำสื่อควรให้มีขนาดใหญ่พอสมควร เพื่อให้เหมาะกับเด็กที่เรียนทั้งห้อง
๒. สามารถใช้ประกอบการสอนได้หลากหลาย เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ฯลฯ
๓. สามารถใช้ประกอบการเล่นนิทาน

การเก็บรักษา

๑. ภาพและบัตรคำต่างๆ เก็บใส่ช่องที่ติดกับด้านหลังของกล่อง เพื่อสามารถนำไปใช้ได้สะดวก
๒. หลังจากใช้แล้ว เก็บใส่ตู้หรือตั้งไว้ในที่ที่เหมาะสม

แยกให้ออก บอกให้ได้

จุดประสงค์

๑. เด็กแยกกลิ่นต่างๆ ได้
๒. เด็กแยกลักษณะรูปร่างต่างๆ ได้
๓. เด็กแยกเสียงต่างๆ ได้

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษแข็ง (ทำกล่องสี่เหลี่ยม)
๒. กระดาษสี (ตกแต่งกล่อง)
๓. กระดาษกาว กาว
๔. กรรไกร คัตเตอร์
๕. ดินน้ำมันหรือกล่องฟิล์มถ่ายรูป หรือกระป๋องแป้งขนาดเล็ก และถุงพลาสติก
๖. ถั่วเขียว ข้าวสาร ทราย ก้อนกรวดเล็ก ผ้าชนิดต่างๆ กระดาษทราย ใบไม้ ดอกไม้ เปลือกไม้ น้ำ น้ำหอม ฯลฯ

ขั้นตอนการผลิต

๑. สร้างกล่องสี่เหลี่ยมขนาด ๑๒" x ๑๒" ปิดผนึกทั้ง ๔ ด้าน แล้วเจาะวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔" ด้านบนกล่อง
๒. นำวัสดุที่เตรียมไว้ เช่น ถั่วเขียว ทราบ ก้อนหิน ฯลฯ แยกบรรจุใส่ช่องที่ติดไว้ข้างกล่อง (การฟังเสียง) และใส่ในกระป๋องแบ่งเล็กๆ แล้วนำกระป๋องแบ่งที่บรรจุถั่วเขียวใส่ในกล่องใหญ่
๓. นำผ้าชนิดหนา-บาง กระดาษทราย (การสัมผัส) มาติดข้างกล่องและใส่ไว้ในกล่องสี่เหลี่ยมใหญ่ (การสัมผัส)
๔. นำวัสดุที่มีกลิ่น เช่น ดอกไม้ น้ำหอม แบ่งบรรจุใส่ถุงติดไว้ข้างกล่องและใส่ดัดลับเล็กๆ แล้วนำดัดลับที่บรรจุวัสดุที่มีกลิ่นใส่ไว้ในกล่อง

วิธีใช้

ให้เด็กออกมาที่ละคนสัมผัสหรือดมกลิ่นวัสดุที่อยู่ในกล่อง ๑ ชิ้น ถ้าเป็นกระป๋องให้เขย่าฟังเสียงว่าเหมือนกับวัสดุชนิดใดที่อยู่ข้างกล่อง ถ้าเป็นผ้าหรือกระดาษให้ใช้มือสัมผัสแล้วมาสัมผัสกับชิ้นที่อยู่ข้างกล่องว่าเหมือนกับชิ้นไหน ถ้าเป็นดัดลับให้เปิดดัดลับแล้วดมกลิ่นในดัดลับและมาดมกลิ่นวัสดุที่อยู่ข้างกล่องว่าเหมือนกลิ่นใด

ข้อเสนอแนะ

๑. ไม่ควรนำสิ่งของออกจากกล่อง
๒. ควรดูแลรักษาสิ่งของต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้

การเก็บรักษา

๑. เก็บไว้ในมู่หม่หรือบนชั้นวางของหลังห้อง
๒. ตรวจวัสดุที่อยู่ในกล่องทุกครั้งก่อนเก็บ

แต่งหน้าให้จันน้อย

จุดประสงค์

รู้จักส่วนต่างๆ ของร่างกาย

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษเทา-ขาว
๒. กระดาษสี
๓. กาว
๔. สีเมจิก

ขั้นตอนการผลิต

๑. วาดภาพโครงร่างของใบหน้า
๒. เจาะรูกระดาษโครงร่างตามตำแหน่งส่วนประกอบต่างๆ ของใบหน้า
๓. วาดรูปตา หู จมูก ปาก คิ้ว ผมห

วิธีใช้

๑. ครูอธิบายวิธีการเล่น
๒. ให้เด็กเลือกติดส่วนประกอบของใบหน้า
๓. ครูและเด็กช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

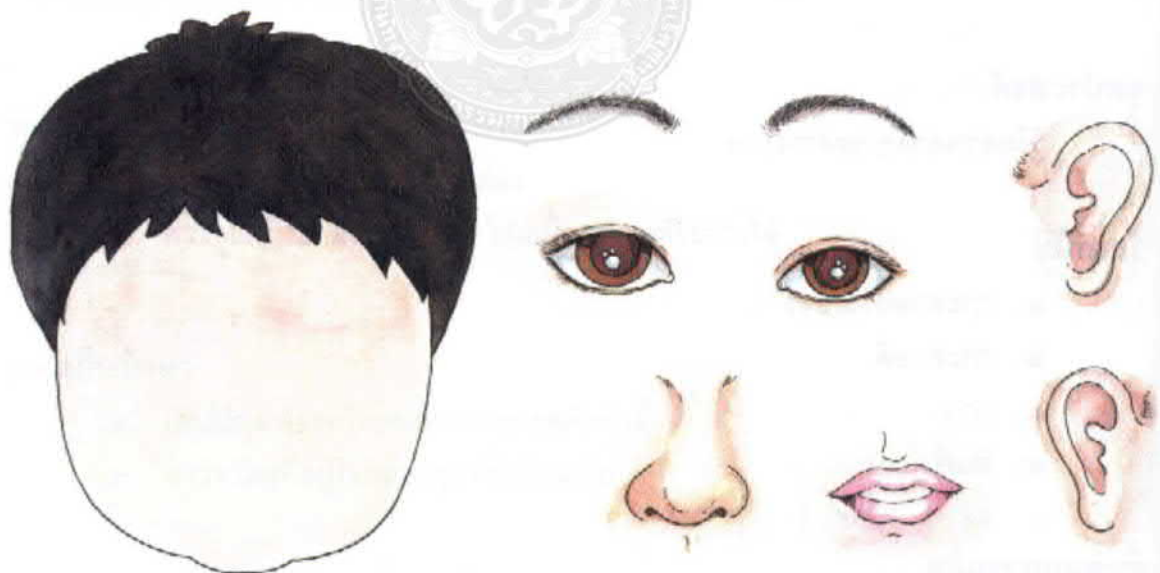
ข้อเสนอแนะ

๑. อาจจะทำส่วนประกอบของใบหน้าสัตว์
๒. อาจจะทำส่วนประกอบของใบหน้าที่แสดงอารมณ์โกรธ เสียใจ กลัว ดีใจ ฯลฯ

การเก็บรักษา

ควรเก็บไว้ให้เป็นหมวดหมู่โดยใส่ซองหรือกล่อง

ภาพชิ้นส่วนที่ต้องตัดแล้วนำมาติดที่โครงร่างของใบหน้า

สัมผัสทั้ง ๕

จุดประสงค์

รู้และเข้าใจหน้าที่ของประสาทสัมผัสทั้ง ๕

วัสดุที่ใช้

๑. กระดาษแข็ง
๒. ดินสอ
๓. สีเมจิก
๔. กรรไกร ไม้บรรทัด

ขั้นตอนการผลิต

๑. เตรียมอุปกรณ์
๒. แบ่งกระดาษแข็งออกเป็น ๒๕ ช่อง ช่องละ ๓ นิ้ว ตามแนวดิ่งและแนวนอน ด้านละ ๕ ช่อง
๓. ตัดกระดาษแข็งที่เหลือเป็นแผ่นสี่เหลี่ยม ขนาด ๓" x ๓" จำนวน ๒๐ ชิ้น
๔. วาดภาพปาก ตา จมูก หู มือ บนกระดาษในช่องแถวบนแต่ละช่อง

๕. วาดภาพที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ลงในกระดาษขนาด ๓" x ๓" จำนวน ๒๐ ใบ โดยแบ่งเป็นสัมผัสละ ๔ ใบ

๖. ตัดภาพที่สัมพันธ์กับหน้าที่ของประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ลงบนกระดาษขนาด ๓" x ๓" บัตรละ ๑ ภาพ

วิธีใช้

๑. ให้นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลม ครูแนะนำสื่อและสาธิตวิธีเล่น
๒. แจกบัตรภาพให้นักเรียนคนละ ๑ บัตร
๓. ครูวางบัตรภาพหลักลงบนช่องแรกของตาราง
๔. นักเรียนนำภาพที่สัมพันธ์กับภาพหลักมาวางในช่องที่ตรงกับภาพหลักนั้นๆ

ข้อเสนอแนะ

๑. ถ้าจะให้สนุกควรจัดเตรียมสื่อไว้ ๒ ชุด แบ่งเด็กออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแข่งขันกัน กลุ่มที่วางเสร็จก่อนเป็นผู้ชนะ
๒. ตารางนี้สามารถนำไปใช้ได้กับเนื้อหากิจกรรมอื่นๆ ได้อีก เช่น การหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์ (ภาพหลักเป็นภาพตา บัตรเล็กก็จะเป็นภาพโทรทัศน์) เป็นต้น

การเก็บรักษา

๑. ลงเลขรหัสสื่อด้านหลังบัตรภาพทุกภาพ
๒. เก็บใส่กล่อง เขียนชื่อสื่อไว้ที่ข้างกล่อง

บ้านเรา

จุดประสงค์

๑. ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในบ้าน
๒. ช่วยเหลือตนเองในการดำเนินชีวิตประจำวัน
๓. แบ่งเบาภาระหน้าที่ของครอบครัวตามความสามารถของตน
๔. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่น

วัสดุที่ใช้

๑. ตุ๊กตาต่างขนาด เพศ วัย จำนวน ๔-๕ ตัว (ขนาดเหมาะสมไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป)
๒. เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ขนาดเท่าตุ๊กตา สามารถใส่-ถอด ได้สะดวก
๓. เครื่องใช้ภายในบ้านตามสภาพท้องถิ่น เช่น เบล (ไม้ไผ่ ผ่าขาวม้า โสร่ง ฯลฯ) เครื่องครัว
๔. เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย (วัฒนธรรมท้องถิ่น) ของผู้ใหญ่

ขั้นตอนการผลิต

แบ่งเป็น ๓ ประเภท

จัดซื้อ	๑. ตุ๊กตา
	๒. เครื่องใช้ในบ้านของท้องถิ่น
จัดหา	๑. เครื่องแต่งกาย (ตามเอกลักษณ์ท้องถิ่น) ของผู้ใหญ่
	๒. เครื่องใช้ประจำบ้านที่ไม่ใช้แล้ว
ผลิต	๑. เสื้อผ้าขนาดเท่าตุ๊กตา (ตามเอกลักษณ์ท้องถิ่น)
	๒. ตุ๊กตา (ทำจากฟางข้าว หนังสือพิมพ์ ผ้าขนหนู)

วิธีใช้

๑. จัดซื้อ (ตุ๊กตา เสื้อผ้า เครื่องใช้ ฯลฯ) ไว้ในมุมบ้าน
๒. ครูแนะนำสื่อที่จัดไว้ในมุมบ้าน

๓. ยธิบายวิธีการใช้และเล่าเรื่องวิถีชีวิตของครอบครัวท้องถิ่นให้เด็กฟัง
๔. แนะนำวิธีการเก็บสื่อ เมื่อใช้แล้วทุกครั้งให้เก็บเข้าที่

ข้อเสนอแนะ

๑. การจัดหาสื่อท้องถิ่น ครูจะต้องเป็นนักสะสม เสาะหาแหล่งผลิต เพื่อสั่งทำขนาดที่เหมาะสมกับเด็ก หรืออาจขอบริจาคจากผู้ปกครอง
๒. สื่อในม้วนนี้สามารถนำไปใช้ในหน่วยอื่นๆ ได้ เช่น วันสำคัญต่างๆ
๓. จัดทำเทปเสียงคนแก่ (คุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย...) เล่านิทาน หรือร้องเพลงพื้นบ้านกล่อมเด็ก หรือการบรรเลงเพลงโดยใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้านนำมาจัดวางไว้กับเครื่องเล่นเทปให้เด็กเปิดเล่น

การเก็บรักษา

๑. เมื่อมีการปรับเปลี่ยนม้วน สื่อ เช่น เลื้อผ้าควรชัก ริดให้สะอาด พับเก็บในกล่อง ตู
๒. ซ่อมแซมสื่อที่ชำรุด ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้

จำนวนสื่อ ตามความเหมาะสม

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก ๕๐๗/๒๕๓๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำสื่อการสอนและต้นแบบ สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน

เนื่องด้วยแผนการศึกษาแห่งชาติมุ่งเน้นส่งเสริมในเรื่องการศึกษา ระดับเด็กก่อนวัยเรียน กรมวิชาการจึงสนองนโยบาย โดยจัดทำโครงการจัดทำสื่อการสอนและต้นแบบ สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำสื่อการสอนและต้นแบบ สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน โดยให้มีหน้าที่จัดทำแนวในการจัดประสบการณ์ของเด็กก่อนวัยเรียน จัดทำสื่อการสอนและต้นแบบสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน จัดสัมมนาผู้เชี่ยวชาญต้นแบบสื่อการสอน ประเมินผลการใช้ต้นแบบ จัดหาวัตถุดิบในการผลิตสื่อต้นแบบที่เหมาะสม และทันสมัย ทั้งนี้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้รางวัลหรือค่าตอบแทนผู้จัดทำหลักสูตร หนังสือ หรือคู่มือที่ใช้ในการเรียนการสอน พ.ศ. ๒๕๒๗ ดังรายชื่อต่อไปนี้

๑. อธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
๒. รองอธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
(นายเช็น แก้วยศ)	
๓. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ	ที่ปรึกษา
๔. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักสูตร	ที่ปรึกษา
๕. นางมาลิณี ฝิโลประการ	ที่ปรึกษา
๖. นางสาวชดา วัชรุติ	ประธานกรรมการ
๗. นางเพชรภรณ์ รื่นรมย์	รองประธานกรรมการ
๘. นางสาวกุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์	กรรมการ
๙. นายวิรัช วัชรุติ	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	กรรมการ

๑๒. ผู้แทนสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๓. ผู้แทนโรงเรียนอนุบาลระยองอุทิศ	กรรมการ
๑๔. ผู้แทนสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๕. นางสาวภา นาคทอง	กรรมการ
๑๖. นางอัมพร แต้มทอง	กรรมการ
๑๗. นายชูเกียรติ เกิดอุดม	กรรมการ
๑๘. นางรัตนภรณ์ สุขเชษฐ	กรรมการ
๑๙. นางขวัญจิต พิจนิก	กรรมการและเลขานุการ
๒๐. นางกานดา สอนมาลี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. นายศรันย์ จันทรวง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๖

(นายวิจิตร จันทรวง)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. อธิบดีกรมวิชาการ
๒. รองอธิบดีกรมวิชาการ
๓. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ
๔. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักสูตร
๕. นางมาลินี ฝิโลประการ

คณะกรรมการยกร่าง

๑. นายวิรัช	วัยวุฒิ
๒. นางสาวพัชรี	ผลโยธิน
๓. นางฉลอม	ปลื้มถนอม
๔. นางสาวภา	นาคทอง

คณะกรรมการปรับปรุง

๑. นางสุชาดา	วัยวุฒิ	ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
๒. นายวิรัช	วัยวุฒิ	ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
๓. นางสาวกึ่งพิกุล	ภวภูตานนท์	ผู้แทนโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ
๔. นางสาวพัชรี	ผลโยธิน	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ
๕. นางณัฐกานต์	ต่อเจริญ	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน
๖. นางธิดา	พิทักษ์สินสุข	ผู้แทนสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย
๗. นางสาวกุลวรา	ชูพงศ์ไพโรจน์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๘. นางฉลอม	ปลื้มถนอม	ผู้แทนสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๙. นางอัมพร	แต้มทอง	สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ
๑๐. นางเพชรภรณ์	วีรณมย์	ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ
๑๑. นางขวัญจิต	พิจฉิก	ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ
๑๒. นายศรัณย์	จันทรวง	ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ
๑๓. นางกานดา	สวนมาลี	ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ

๑๔. นางสาวภา	นาคทอง	ศูนย์พัฒนาหลักสูตร	กรมวิชาการ
๑๕. นางมัทนา	มรรคผล	ศูนย์พัฒนาหลักสูตร	กรมวิชาการ
๑๖. นางสาวอนัญญา	นาวรัตน์	ศูนย์พัฒนาหลักสูตร	กรมวิชาการ

ผู้รวบรวมและเรียบเรียง

๑. นางเพชรภรณ์ รื่นรมย์
๒. นางขวัญจิต พิจนิก
๓. นายศรัณย์ จันทรวง
๔. นางมัทนา มรรคผล

คณะกรรมการ

๑. นายวิรัช ้วยวุฒิ
๒. นางเพชรภรณ์ รื่นรมย์
๓. นางขวัญจิต พิจนิก

ผู้ออกแบบปก

นายชูเกียรติ เกิดอุดม

